

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

Rapport-nr.: 12/2014
15.02.2014

Gjennomgang av tilskudds- ordningen for veterinære reiser

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

Rapport: Gjennomgang av tilskuddsordningen for veterinære reiser

---

Avdeling: ALP

Dato: 11.02.14

Ansvarlig: Hilde Haug Simonhjell

Bidragstere: Mats Petter Sydengen

Rapport-nr.: 12/2014

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Sammendrag	4
1 Innledning.....	5
1.1 Mandat.....	5
1.2 Kort om tilskudd til veterinære reiser	5
2 Fører tilskuddsmidlene til en utjevning av veterinærkostnader hos husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester?	7
2.1 Innledning	7
2.2 Datamateriale	7
2.2.1 Regionsvise veterinærkostnader per årsku	8
2.3 Fordeling av tilskuddsmidler mellom fylkene.....	9
2.4 Vurdering av tilskuddsordningens måloppnåelse.....	10
3 Er forvaltningen ivaretatt på en god måte?	12
3.1 Aktører, prosesser og ressursbruk i dagens forvaltning av tilskuddsordningen	12
3.1.1 Kostnader ved forvaltning av ordningen	13
3.2 Krav til tilskuddsforvaltning i Reglement for økonomistyring i staten.....	14
3.2.1 Kunngjøring.....	14
3.2.2 Søknadsbehandling.....	14
3.2.3 Utbetaling og eventuell tilbakebetaling.....	16
3.2.4 Informasjon om måloppnåelse	17
3.2.5 Rapportering til departement.....	18
3.3 Kort samlet vurdering av forvaltningens kvalitet og effektivitet	18
4 Er tilskuddsordningen tilstrekkelig godt utformet?	19
4.1 Skjematisk vurdering av ordningens utforming	19
5 Endringsforslag.....	22

5.1 Omfordele deler av tilskudd til utjevning av seminkostnader til tilskudd til veterinærreiser	22
5.2 Innføre et elektronisk innrapporterings-, søknads- og saksbehandlingssystem	23
5.3 Fjerne paragraf 4 (c) i forskriften.....	24
5.4 Endring av antall kilometer tilskuddsfri reise til 60 kilometer.....	25
5.5 Hyppige skyssbåtanskaffelser må forhåndsgodkjennes av Fylkesmannen	25
5.6 Tilpasning til økonomiregelverket i staten.....	26
5.7 Vurdere å overføre tilskuddsmidlene til distriktstilskudd	26
5.8 Innføre krav til rapportering om veterinærforetakenes prissetting.....	27
5.9 Forslagsoversikt	28

Appendiks 1: Forskrift om tilskudd til veterinærs syke- og inseminasjonsbesøk

Appendiks 2: Rundskriv 2013-6 Tilskudd til veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

Appendiks 3: Søknadsskjema SLF-110, SLF-111 og SLF- 112

Appendiks 4: Rapport TU98 fra fagsystemet Saturn

Appendiks 5: Innspill fra Den norske veterinærforeningen og jordbruksorganisasjonene

Sammendrag

Innledning

Partene i jordbruksforhandlingene har bedt Statens landbruksforvaltning foreta en gjennomgang av tilskuddsordningen for veterinære reiser. Formålet med ordningen er å utjevne kostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester. I denne rapporten vurderer vi i hvilken grad dette målet nås, hvorvidt tilskuddsforvaltningen er god nok, og om ordningen er tilstrekkelig godt utformet.

Tilskuddet bidrar til utjevning av husdyrprodusentens veterinærkostnader

I kapittel 2 vurderer vi hvorvidt tilskuddet utjevner husdyrprodusentenes veterinærkostnader. Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning har på oppdrag fra Statens landbruksforvaltning sammenlignet veterinærkostnadene blant et geografisk spredt utvalg av husdyrprodusenter med driftsformene kumelk/storfeslakt, kumelk/storfeslakt/korn, og samdrifter i melkeproduksjon. Resultatet viser at det er relativt stor variasjon i husdyrprodusentenes veterinærutgifter avhengig av hvor i landet husdyrprodusentene er tilhørende.

Denne variasjonen er i stor grad resultat av at veterinærforetak ser seg nødt til å fakturere husdyrprodusentene for tidsbruk på reisen utover det veterinæren mottar i tilskudd. Vi argumenterer for at denne variasjonen ikke må tas til inntekt for at tilskuddet har liten eller ingen effekt. Dette fordi tilskuddet bidrar til at den egenandelsprisen husdyrprodusentene i dag må betale for veterinærenes reise, i mindre grad er betinget av antall kilometer mellom husdyrforetak og veterinærforetak, enn det den ville ha vært dersom tilskuddet ikke eksisterte.

Tilskuddsforvaltningen er ikke god nok

I kapittel 3 har vi vurdert om forvaltningen av tilskuddsordningen er ivarettatt på en god måte. Vi vurderer den som noe mangelfull. Dette i hovedsak fordi forvaltningspraksis i for liten grad oppfyller økonomiregelverkets bestemmelser om tilskuddsforvaltning. Det blir brukt lite ressurser på å forvalte denne ordningen. Det går på bekostning av kvaliteten på tilskuddsforvaltningen. Det er til dels store mangler knyttet til regelverkets bestemmelser om søknadsbehandling, kontroll og informasjon om måloppnåelse.

Tilskuddsordningen er rimelig godt utformet, men det er behov for endringer

I kapittel fire vurderer vi ordningens utforming. Det avdekkes flere svakheter. Utformingen blir likevel vurdert som rimelig god. Dette fordi dagens utforming bidrar til å utjevne kostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester på en relativt god måte. Svakheterne ved utforming og forvaltning, avdekket i kapittel 3 og 4, danner grunnlag for følgende syv endringsforslag presentert i kapittel 5:

- Omfordele deler av tilskudd til utjevning av seminkostnader til tilskudd til veterinære reiser.
- Innføre et elektronisk innrapporterings-, søknads- og saksbehandlersystem.
- Fjerne paragraf 4 (c) i forskriften.
- Endre antall kilometer tilskuddsfri reise og øke satsen for reisetillegg.
- Sette som vilkår at hyppige anskaffelser av skyssbåt kun kan skje fra skyssbåtforetak som er forhåndsgodkjent av Fylkesmannen.
- Innføre krav til rapportering om veterinærforetakenes prissetting.
- Behov for tilpasning til økonomiregelverket i staten.

1 Innledning

Partene i jordbruksforhandlingene har bedt Statens landbruksforvaltning (SLF) foreta en gjennomgang av tilskuddsordningen for veterinære reiser. I stortingsproposisjon 164 S (2012-2013) står det at gjennomgangen skal inneholde vurderinger av måloppnåelse (generelt og eventuelt regionale variasjoner) og forvaltning.

1.1 Mandat

SLF har med bakgrunn i oppdraget utarbeidet et mandat for gjennomgangen. I mandatet står det at målet for gjennomgangen er å vurdere tilskuddsordningens brukereffekter og følge opp at tilskuddsordningen forvaltes og anvendes på en samfunnsøkonomisk forsvarlig måte. For å kunne gjøre en slik vurdering er det blitt utarbeidet tre problemstillinger som denne gjennomgangen skal besvare:

- a) Fører tilskuddsmidlene til en utjevning av kostnader mellom husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester?
- b) Er forvaltningen av tilskuddsordningen ivaretatt på en god måte?
- c) Er tilskuddsordningen tilstrekkelig godt utformet?

SLF har innhentet innspill fra Den norske veterinærforening, jordbruksorganisasjonene og landets fylkesmannsembeter.

1.2 Kort om tilskudd til veterinære reiser

Formålet med ordningen er å utjevne kostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter veterinærtjenester. Ordningen reguleres av *forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk*, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2006, og rundskriv 2013-6 med utfyllende bestemmelser til forskriften. Ordningen har en ramme på ca. 45 millioner kroner, og bevilgningen ligger på jordbruksavtalens post 77 Utviklingstiltak.

Tilskuddet består av skyssgodtgjørelse og reisetillegg:

- Skyssgodtgjørelse er tilskudd til dekning av reiseutgifter, i henhold til det til enhver tid gjeldende regulativ for reiser innenlands for statens regning. Satsen er 4,05 kroner per kilometer fra 1.januar 2013.
- Reisetillegg er tilskudd til kompensasjon for reisetid. Tilskuddet er det beløp per kilometer som er fastsatt i jordbruksavtalen for reisende med motorvogn, motorsykkel og tog. Dersom det er nødvendig å bruke andre transportmidler, nyttes det beløp som er fastsatt i jordbruksoppgjøret for medgått tid.

Det er veterinærforetak som er registrert i Brønnøysundregisteret som kan søke og motta tilskudd. Tilskuddet blir gitt ved reiser i forbindelse med inseminasjon og i sykdomstilfeller på husdyr som blir disponert av foretak som driver med husdyrproduksjon. Det ytes ikke tilskudd til reiser der husdyrprodusenten er bosatt mindre enn 20 kilometer reise med bil fra veterinærens kontorsted. Veterinærens innkreving av betaling fra husdyrprodusent er ikke regulert og bestemmes av den enkelte veterinær. Tilskuddet beregnes etter reiste kilometer mellom reisens utgangspunkt og endepunkt. Som

utgangspunkt og endepunkt regnes veterinærens faste kontorsted, eventuelt kontordagsted. Så langt reisene ikke er foretatt som ledd i den veterinære vakttjenesten, skal reisen være foretatt av nærmestboende veterinær som har hatt anledning til å påta seg vedkommende syke-/inseminasjonsbesøk. Om annen veterinær tilkalles, skal avstanden fra nærmeste veterinær som kunne foretatt reisen legges til grunn ved beregning av tilskudd. Rekvirentsbesøk underveis som krever avstikker fra hovedreisen, blir å betrakte som en ny selvstendig reise med aktuelt veiskille som utgangspunkt og endepunkt.

SLF administrerer ordningen og kan gi utfyllende bestemmelser til forskriften. Fylkesmennene mottar og behandler søknader på papir. Godkjente og anviste beløp blir lagt inn i fagsystemet Saturn. Statens landbruksforvaltning utbetaler tilskuddet direkte til veterinærforetakene.

2 Fører tilskuddsmidlene til en utjevning av veterinærkostnader hos husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester?

2.1 Innledning

Formålet med ordningen er å utjevne kostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester. Det er ingen bestemmelser i forskriften som regulerer hvilken pris veterinærforetak som mottar tilskudd kan fakturere husdyrprodusentene. Det vil si at veterinærforetak i prinsippet kan fakturere husdyrprodusenten for sine reiseutgifter, selv om veterinærforetaket mottar tilskudd for sine reiseutgifter. Det finnes i dag ingen rapportering på ordningen som kan si oss noe om hvorvidt tilskuddsmidlene bidrar til en utjevning av husdyrprodusentenes veterinærutgifter. Vi har derfor gitt Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) i oppdrag å systematisere data som gjør det mulig å vurdere graden av variasjon i veterinærutgifter blant et geografisk spredt utvalg av husdyrprodusenter. Dette datamateriale danner grunnlag for vår vurdering av tilskuddsordningens måloppnåelse.

2.2 Datamateriale

For å se om det finnes regionvise forskjeller i veterinærkostnadene blant husdyrprodusenter, har NILF benyttet seg av driftsgranskningene for jord- og skogbruk for årene 2007 – 2011. Datamaterialet består av samtlige bruk i driftsgranskningene med driftsformene kumelk/storfeslakt (313 bruk i 2011), kumelk/storfeslakt/korn (17 bruk i 2011), og samdrifter i melkeproduksjon (31 bruk i 2011). Bruk med melk kombinert med svin og sau er utelatt fordi det er vanskelig å fordele veterinærkostnadene mellom husdyrproduksjonene. Siden veterinærkostnader varierer mellom ulike dyreslag, ville den geografiske fordelingen av husdyrproduksjoner som sau og svin kunne påvirket sammenligningen mellom regioner. Veterinærkostnader er i dette datasettet summen av kostnader til medisner, veterinærhonorarer og semin per bruk dividert på antall årskyr.

NILF har delt landet inn i åtte regionkategorier; Østlandets flatbygder, Østlandets andre bygder, Jæren, Rogaland/Agder, Vestlandet, Trøndelag flatbygder, Trøndelag andre bygder, og Nord-Norge. Datamaterialet vil gi oss informasjon om variasjoner i veterinærkostnadene mellom disse regionene, men eventuelle variasjoner i veterinærkostnader innad i disse regionkategoriene fremkommer ikke.

Antall bruk i datagrunnlaget varierer fra regionkategori til regionkategori. I 2011 hadde Jæren lavest antall bruk i driftsgranskningene (18), mens det var flest på vestlandet (79). Det er også variasjon i regionenes besetningsstørrelse. I tabell 1 fremgår gjennomsnittlig besetningsstørrelse (antall årskyr) blant driftsgranskningsbrukene i de ulike regionene.

Tabell 1. Gjennomsnittlig besetningsstørrelse (antall årskyr) for utvalgte driftgranskingsbruk fordelt på regioner.

	2007	2008	2009	2010	2011
Østlandets flatbygder	24,7	26	25,2	26,3	27,3
Østlandets andre bygder	18	18,9	20,3	20,8	21,8
Jæren	35,5	35,4	34,6	32,9	34,4
Rogaland/Agder	20,7	21,8	21,8	21	21,1
Vestlandet	18,4	19,5	23,1	23,7	23,7
Trøndelag flatbygder	22,6	25,8	25,8	25,8	26,7
Trøndelag andre bygder	19,8	21,3	22,4	24,8	25,4
Nord-Norge	17,8	19	19,6	20,4	21,4
Norge	20,7	22	22,9	23,5	24,2

De minste besetningene er i regionkategoriene Østlandets andre bygder, Rogaland/Agder og Nord-Norge med vel 21 årskyr, ca. 3 kyr under landsgjennomsnittet. Jæren har de største besetningene med 34, 4 kyr i gjennomsnitt.

2.2.1 Regionsvise veterinærkostnader per årsku

Tabell 2 viser gjennomsnittlig veterinærkostnad per årsku for årene 2007 til 2011. Kostnadene øker for hvert år for Norge i alt, mens det innen regionkategoriene er svingninger mellom år. Tabellen viser at Nord-Norge har de høyeste veterinærkostnadene i fire av fem år. Jæren ligger lavest de tre siste årene, mens Rogaland/Agder ligger lavest i de to første årene. Forskjellene mellom billigste og dyreste region har økt de tre siste årene, og ligger på mellom 500-600 kroner per årsku. Per besetning utgjør dette 10 000 – 16 000 kroner regnet ut fra besetningsstørrelsen i Nord-Norge.

Tabell 2. Gjennomsnittlige veterinærkostnader (kroner per årsku) for årene 2007 -2011)

	2007	2008	2009	2010	2011
Østlandet flatbygder	1494	1613	1893	1898	1869
Østlandets andre bygder	1373	1479	1655	1608	1750
Jæren	1315	1417	1264	1410	1290
Rogaland/Agder	1292	1383	1607	1697	1773
Vestlandet	1416	1441	1628	1647	1666
Trøndelag flatbygder	1345	1474	1552	1622	1651
Trøndelag andre bygder	1392	1552	1757	1723	1849
Nord-Norge	1645	1644	1770	1917	1898
Norge	1429	1513	1675	1715	1752

For å kontrollere for antatte stordriftsfordeler for veterinærtjenester, har NILF utført en regresjonsberegning for å ta hensyn til forskjellene i besetningsstørrelse. NILF har også tatt inn avdråttensnivået som forklaringsvariabel i tillegg til besetningsstørrelse og dummyvariabler for hver landsdel. Vestlandet er valgt som referanselandsdel, og kostnadene i de øvrige landsdelene sees i forhold til kostnadene på vestlandet. Resultatene fremgår i tabell 3.

Tabell 3. Veterinærkostnader for årene 2007-2011 i forhold til nivået på vestlandet. Kroner per årsku.

	2007	2008	2009	2010	2011
Østlandet flatbygder	103	142	206	240	210
Østlandets andre bygder	2	81	40	31	155
Jæren	-5	20	-322	-60	-244
Rogaland/Agder	-50	41	63	239	124
Vestlandet					
Trøndelag flatbygder	-32	39	-93	-11	0
Trøndelag andre bygder	-4	95	100	102	221
Nord-Norge	210	172	65	236	212
Antall årskyr	-8,85	-8,97	-12	-13	-11
Ytelse	0,138	0,22	0,21	0,304	0,228

Resultatene viser at veterinærkostnadene faller med økende besetningsstørrelse, for 2011 med elleve kroner per årsku. Kostnadene øker med økende avdrått, for 2011 med 0,23 kr/kg melk.

For alle årene er det mindre forskjeller mellom billigste og dyreste landsdel ved regresjonsberegningen vist i tabell 3, enn gjennomsnittsberegningen i tabell 2. Dyreste regioner er Nord-Norge og Østlandets flatbygder, mens billigste region de tre siste årene var Jæren. Differansen mellom billigste og dyreste landsdel har økt fra 260 kroner per årsku i 2007, til 465 kroner i 2011. Dette utgjør en forskjell på 9951 kroner per bruk mellom Jæren og Nord-Norge i 2011.

2.3 Fordeling av tilskuddsmidler mellom fylkene

Det er relativt store variasjoner i utbetalte tilskuddsmidler fra fylke til fylke. Som det fremgår av tabellen nedenfor blir det utbetalt minst reisetilskudd i Vestfold og Østfold. I disse fylkene er det per 6. desember 2013 blitt utbetalt henholdsvis 174 963 og 248 621 kroner. Til sammenligning er det blitt utbetalt 14 472 285 kroner i landets tre nordligste fylker. De tre fylkene står for ca. 35 % av det totale tilskuddsbeløpet per 6. desember.

Nord-Norge har altså den klart største andelen av tilskuddsmidlene og de klart høyeste veterinærkostnadene. For vestlandets del er det slik at de har forholdsvis høye tilskuddsutbetalinger, mens husdyrprodusentenes veterinærkostnader er forholdsvis lave. Det er ellers vanskelig å se noen sammenheng mellom størrelse på tilskuddsbeløp og veterinærkostnader, da NILF sin regioninndeling ikke samsvarer med fylkesinndelingen.

Tabell 4: Fordeling av tilskuddmidler per fylke

Fylke	Utbetalt beløp per 6.desember 2013, kroner	Antall veterinærforetak som har mottatt tilskudd per 6. oktober 2013
Østfold	248 621	14
Oslo/Akershus	541 577	27
Hedmark	1 413 181	31
Oppland	2 024 029	43
Buskerud	962 432	23
Vestfold	174 963	6
Telemark	606 311	24
Aust - Agder	732 229	8
Vest - Agder	699 702	16
Rogaland	2 063 511	33
Hordaland	2 505 741	41
Sogn og Fjordane	3 287 899	46
Møre og Romsdal	5 722 480	57
Sør - Trøndelag	2 328 545	47
Nord-Trøndelag	3 228 980	45
Nordland	10 820 783	69
Troms	2 717 903	29
Finmark	933 599	21

2.4 Vurdering av tilskuddsordningens måloppnåelse

Formålet med tilskuddsordningen er å utjevne veterinærutgiftene blant husdyrprodusenter som benytter seg av veterinærtjenester. Det finnes ikke noe datagrunnlag som vil kunne si oss noe eksakt om tilskuddets effekt. Dette skyldes at vi ikke vet hvordan forskjellene i veterinærutgifter blant husdyrprodusenter ville ha vært dersom tilskuddet ikke hadde eksistert. Datamaterialet fra driftsgranskingsbrukene er delt inn i åtte regioner. Denne inndelingen er grovmasket, men vi mener det danner et godt grunnlag for å kunne si noe om graden av utjevning blant husdyrprodusentenes veterinærutgifter

Beregningen fra NILF viser at det er til dels store variasjoner i husdyrprodusentenes veterinærutgifter avhengig av hvilken regionkategori de er tilhørende. En bonde i Nord-Norge måtte i 2011 i gjennomsnitt betale 608 kroner mer i veterinærutgifter per årsku enn det en bonde på Jæren måtte gjøre for den samme tjenesten. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig merkostnad per bruk på 13 011 kroner for bøndene i Nord-Norge. Hvis man korrigerer for besetningsstørrelse viser NILF sine beregninger at bønder i Nord-Norge må betale 465 kroner mer for veterinærtjenester per årsku enn kollegaene på Jæren. Dette tilsvarer 9 951 kroner per bruk. Dersom man ser bort fra Jæren, er variasjonene mindre. I 2011 hadde Trøndelag og Vestlandet de nest laveste veterinærutgiftene. Bøndene i disse regionkategoriene hadde 212 kroner lavere veterinærkostnader per årsku, enn bøndene i Nord-Norge.

Variasjonen må kunne sies å være betydelig. Dette kan ha flere årsaksforklaringer. En av disse forklaringene er trolig at veterinærforetak som søker om tilskudd har anledning til å fakturere bonden det de måtte ønske, selv om de mottar tilskudd. SLF erfarer at det er vanlig at mange veterinærer fakturerer bøndene for tidsbruk på reisen, utover det veterinæren mottar i tilskudd. En annen årsak kan være ulikheter i medisnutgifter i de ulike regionene.

Den relativt store variasjonen i husdyrproducentenes veterinærutgifter avhengig av hvilken regionkategori de er inndelt i, tilsier ikke at tilskuddet har liten eller ingen effekt. Tilskuddet sørger for at den egenandelsprisen husdyrproducentene i dag må betale for veterinærens reise, i mindre grad er betinget av antall kilometer mellom husdyrforetak og veterinærforetak, enn det den ville ha vært dersom tilskuddet ikke eksisterte. Dette betyr at en avvikling av tilskuddet ville fått langt større konsekvenser i de områdene der det er langt mellom veterinær og rekvirent, enn i de områdene avstanden er relativt liten. Det er åpenbart at husdyrproducentene i Nordland ville fått langt høyere veterinærutgifter dersom de selv måtte lagt ut for veterinærforetakenes reiseutgifter på godt over 10 millioner kroner. Konsekvensen i Østfold og Vestfold ville vært langt mindre.

Dataene fra NILF forteller oss lite om eventuelle variasjoner i veterinærkostnadene innad i de ulike regionene. Vi tror denne variasjonene er liten. Dette begrunner vi med at markedskreftene vil gjøre det vanskelig for veterinærene å operere med ulik egenandelspris for veterinærens reise innad i en region. Vi antar at dette er en kjent ordning blant landets bønder, og det er liten grunn til å tro at bøndene ville akseptert å bli fakturert fullt ut for veterinærens totale reiseutgifter når de vet at veterinærene mottar tilskudd for reisen. Markedet klarer imidlertid ikke å utjevne veterinærkostnadene i Norge som helhet. Dette fordi det ikke finnes noe felles veterinærmarkedet i Norge. Det betyr at bøndene må ta til takke med den egenandelsprisen markedssituasjonen i nærområdet tilsier.

SLF vurderer det slik at tilskuddsmidlene fører til en utjevning av veterinærkostnader blant husdyrproducenter som benytter seg av veterinærtjenester. Tilskuddsordningen er ikke et tilstrekkelig virkemiddel for full utjevning av kostnader mellom husdyrproducenter som benytter seg av veterinærtjenester.
---

3 Er forvaltningen ivaretatt på en god måte?

I dette kapittelet vil det først bli redegjort for hvilke aktiviteter som følger med forvaltningen og hva dette krever av ressursbruk. Deretter vil vi vurdere dagens forvaltningspraksis opp mot bestemmelsene i Reglement for økonomistyring i staten. Til slutt vil det bli foretatt en kort samlet vurdering av forvaltningens kvalitet og effektivitet.

3.1 Aktører, prosesser og ressursbruk i dagens forvaltning av tilskuddsordningen

Denne tilskuddsordningen involverer flere aktører. De aktørene som har forvaltningsoppgaver er Landbruks- og matdepartementet (LMD), Statens landbruksforvaltning (SLF) og fylkesmannsembetene (FM). Disse aktørene er involvert i følgende driftsaktiviteter:

Aktører	Forvaltningsoppgaver
Landbruks- og matdepartementet	<ul style="list-style-type: none"> Overføre tilskuddsmidlene til SLF i et årlig tildelingsbrev.
SLF	<ul style="list-style-type: none"> Kunngjøring. Utarbeide et årlig rundskriv med utfyllende kommentarer til forskriften. Behandle eventuelle klager på vedtak fattet av fylkesmennene. Utbetale godkjente beløp til veterinærforetakene. Besvare henvendelser fra fylkesmennene.
Fylkesmennene	<ul style="list-style-type: none"> Motta og behandle søknader. Føre kontroll med opplysningene i søknadene. Legge godkjente beløp inn i fagsystemet Sende ut vedtaks- og/eller tilskuddsbrev. Besvare henvendelser fra veterinærforetak.

Veterinærer som ønsker tilskudd for sine syke- og inseminasjonsreiser må søke Fylkesmannen i det fylket de er tilhørende om tilskudd innen 15 dager etter utgangen av endt kvartal. Veterinærene må benytte seg av skjema SLF-110, SLF-111 og SLF-112 fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Disse skjemaene skal sendes Fylkesmannen i papirformat. SLF-110 er hovedskjemaet og det mest brukte søknadsskjemaet. SLF-111 skal benyttes når det er brukt flere fremkomstmidler på en enkelt reise, og skal brukes til å dokumentere opplysningene i hovedskjemaet. SLF-112 er et skjema som skal brukes når husdyrprodusent ikke er tilstede ved syke- og inseminasjonsbesøket. I slike tilfeller må veterinæren legge igjen skjemaet, slik at husdyrprodusenten kan kvittere på at veterinæren har vært på et syke- og inseminasjonsbesøk ved en senere anledning. Husdyrprodusenten må sende dette skjemaet til veterinær før veterinær kan sende søknad til Fylkesmannen.

Fylkesmannen behandler søknad fra veterinærforetaket. Denne søknadsbehandlingen er regulert av forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk, rundskriv med utfyllende bestemmelser til forskriften og eventuelle andre føringer fra SLF. Fylkesmannen skal kontrollere at opplysningene på søknadsskjema er korrekte og registrere godkjente søknader inn i fagsystemet SATURN. Godkjente og anviste saker blir løpende utbetalt av SLF. Hvis søknaden er sendt inn etter søknadsfristen, eller Fylkesmannen mener å finne feil i søknadsopplysningene, kan Fylkesmannen foreta en skjønsmessig avkortning av tilskuddet. Fylkesmannen har også hjemmel til å

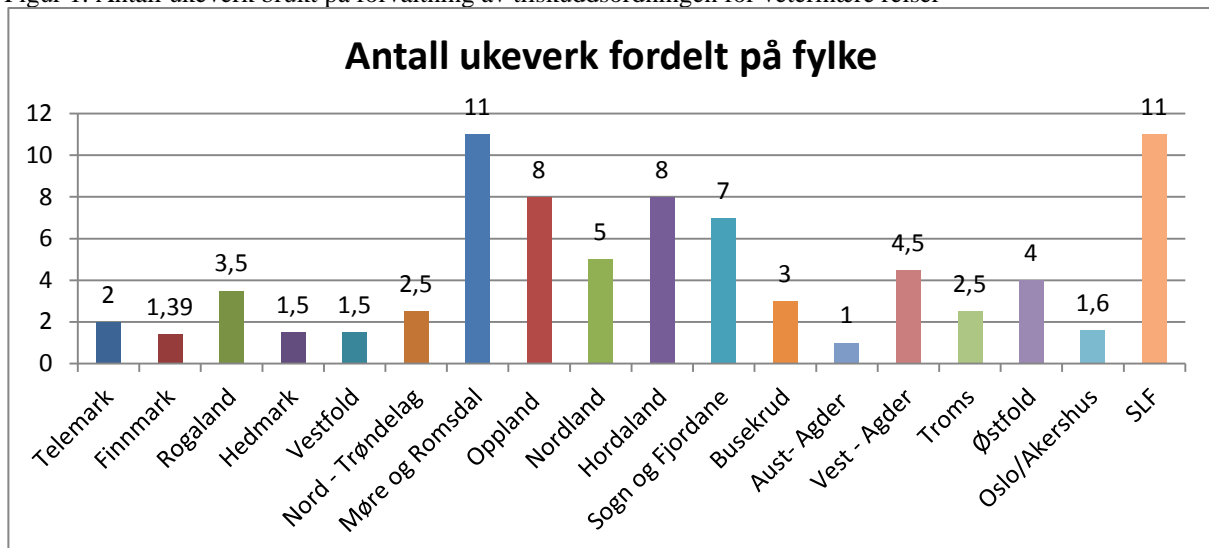
rette feil i utbetalte tilskudd, enten ved etterbetaling av for lite utbetalt tilskudd, eller ved krav om tilbakebetaling av for mye utbetalt tilskudd.

Vedtak fattet av Fylkesmannen er et enkeltvedtak, og gir dermed klagerett etter forvaltningsloven. En eventuell klage skal først sendes til Fylkesmannen. Fylkesmannen kan endre sitt vedtak. Hvis Fylkesmannen opprettholder sitt vedtak skal klagen sendes SLF. Om Fylkesmannen omgjør sitt vedtak eller SLF gir klager medhold, skal Fylkesmannen registrere det skyldige beløpet i fagsystemet SATURN. SLF utbetaler deretter dette beløpet til veterinærforetaket.

3.1.1 Kostnader ved forvaltning av ordningen

Fylkesmennene er blitt bedt om å gi et overslag over antall ukeverk som går med på å forvalte ordningen. Av tabellen nedenfor fremgår det at det blir brukt ca 79 ukeverk på å forvalte ordningen som helhet. Dette tilsvarer en ressursbruk tilsvarende ca. 1,7 årsverk. I 2012 hadde Fylkesmannens landbruksavdeling et driftsbudsjett på 280 millioner kroner fordelt på 333 årsverk. Dette tilsvarer en kostnad per årsverk på ca. 840 000 kroner. Det betyr at den omtrentlige ressursbruken på å forvalte denne ordningen tilsvarer 1,428 millioner 2012-kroner, eller 3,2 % av bevilgningen i 2012.

Figur 1. Antall ukeverk brukt på forvaltning av tilskuddsordningen for veterinære reiser

Ressursbruken fra fylke til fylke varierer relativt sterkt. Dette vil kunne være en konsekvens av ulike saksbehandlingsrutiner i fylkene, og variasjon i antall søknader. SLF erfarer at kontrollrutinene hos fylkesmennene varierer. I noen fylker går for eksempel saksbehandler manuelt gjennom alle søknader, og kontrollerer at antall kilometer for hver enkelt reise er korrekt ved hjelp av karttjenester. Andre fylkesmenn betrakter dette som en urimelig tidkrevende og har tillit til at søknadene er korrekte.

SLF har grunn til å tro at den relativt beskjedne ressursbruken i mange av landets fylker er en konsekvens av at fylkesmennene ikke prioriterer å kontrollere at søknadsopplysningene er korrekte og at riktig beløp utbetales. Denne ordningen er, slik den forvaltes i dag, basert på et tillitsforhold mellom veterinærforetak, husdyrprodusenter og fylkesmannsembetene. En ordentlig kontroll av samtlige reiser ville med nødvendighet ført til en langt større ressursbruk enn det som er i dag.

I 2008 kartla Oxford Research næringslivets administrative kostnader knyttet til etterlevelse av regelverk under Landbruks- og matdepartementet. Søknadsskjemaet for tilskudd til veterinære reiser

ble kåret til det mest kostnadskrevenne søknadsskjema, og kostnaden ble stipulert til 6,7 millioner kroner. SLF ser på dette som en uforholdsmessig stor ressursbruk, og vi mener det er behov for å gjøre det mindre ressurskrevenne for veterinærforetakene å søke om tilskudd. Vi vil komme tilbake med et forslag om å innføre et elektronisk innrapporterings-, søknads- og saksbehandlersystem i kapittel 5.2.

3.2 Krav til tilskuddsforvaltning i Reglement for økonomistyring i staten

Reglement for økonomistyring i staten inneholder bestemmelser om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger og enkeltstående tilskudd. Vi vil nedenfor vurdere hvorvidt dagens forvaltningspraksis oppfyller kravene i økonomireglementet. Forvaltningen av tilskudd kan deles inn i følgende hovedprosesser (jf. kap 6.3 i Økonomireglementet):

- Kunngjøring
- Søknadsbehandling, herunder bestemmelser om søknadsbehandling, tilskuddsbrev og kontroll
- Utbetaling og eventuell tilbakebetaling
- Informasjon om måloppnåelse
- Rapportering

Dette er en ikke- tiltaksrettet tilskuddsordning i landbruket med relativt små tilskuddsbeløp. Det åpner for at det i nødvendig utstrekning vil kunne avvikes fra bestemmelsene i pkt. 6.2 og 6.3. Slike avvik skal redegjøres for i departementets budsjettproposisjon. Departementet har gjort dette for tilskudd til produsert volum, markedsregulering, frakt, direktetilskudd og velferdsordninger. Disse ordningene ligger under jordbruksavtalen kap. 1150 postene 70, 73, 74, 78 og i noen grad 77. Det er ikke gjort rede for avvik fra normalprosedyren for denne ordningen, og økonomireglementets bestemmelser vil derfor være gjeldende.

3.2.1 Kunngjøring

Reglement for økonomistyring i staten stiller krav til at kunngjøring av tilskuddsmidler skal foretas på en slik måte at man når hele målgruppen som tilskuddsbevilgningen tar sikte på. SLF gjør veterinærforetak oppmerksomme på muligheten for å søke om tilskudd på to måter. For det første har vi offentliggjort informasjon om ordningen på SLF sin hjemmeside. Her vil veterinærforetak kunne finne søknadsskjema, regelverk, rundskriv og informasjon om søknadsprosessen. For det andre sender SLF ut et rundskriv hvert år til Den norske veterinærforening. I dette rundskrivet gir SLF utfyllende informasjon til forskriften.

SLF sender ikke ut informasjon om ordningen direkte til veterinærforetak. Vi har imidlertid inntrykk av at ordningen er vel kjent blant veterinærer og at Den norske veterinærforening sørger for at ordningen blir kjent blant nye veterinærer.

Vi mener at kunngjøring via SLFs nettsider oppfyller kravene til kunngjøring i Reglement for økonomistyring i staten.

3.2.2 Søknadsbehandling

Vi vil nedenfor vurdere de bestemmelsene i Økonomireglementet som er relevant for søknadsbehandlingen.

- Bestemmelsene pkt. 6.3.2 og pkt. 6.3.3
  - Behandling av søknader skal følge reglene i forvaltningsloven og i eventuell særlov om tilskuddsordningen.
  - Tilsagn om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad skal bekreftes med et tilskuddsbrev.
  - Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg skal beskrive formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til, tilskuddsbeløp, utbetalingsordning, eventuelle vilkår (...), kontrolltiltak (...), mulige reaksjonsformer (...).
  - Tilskuddsbrev skal hos statlige tilskuddsforvaltere normalt undertegnes av en person med budsjettmyndighet for den aktuelle tilskuddsbevilgningen.

SLF har bedt fylkesmennene om informasjon knyttet til vedtaks- og tilskuddsbrevsrutiner. Det er svært få fylkesmenn som sender ut tilskuddsbrev/vedtaksbrev i tråd med kravene til innhold i tilskuddsbrev og forvaltningslovens krav til underretning om et enkeltvedtak.

Mange av fylkesmennene rapporterer at de sender ut Rapport TU98 fra fagsystemet Saturn til veterinærforetakene. Dette er et meldingsbrev som sendes til veterinærforetakene i etterkant av utbetalingen, og brukes som et vedtaksbrev i de fylkene det blir gjort. Brevet inneholder informasjon om at Fylkesmannen har behandlet søknaden, hvilket beløp som er overført, og hvilket kontonummer beløpet er overført til. Et fåtall av fylkesmennene rapporterer at de ikke sender ut brev i det hele tatt.

Rapport TU98 er ikke et fullgodt alternativ til et tilskudd- eller vedtaksbrev. I meldingsbrevet står det ingenting om hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til, vilkår, kontrolltiltak eller mulige reaksjonsformer. Økonomiregelverkets krav til innhold i tilskuddsbrev er derfor ikke oppfylt. Brevet oppfyller heller ikke forvaltningslovens krav til underretning om et enkeltvedtak, jf. § 27 (fv.). I et enkeltvedtak skal det gis opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten til å se sakens dokumenter. Slik SLF ser det, er verken økonomiregelverkets krav til innhold i tilskuddsbrev eller forvaltningslovens krav til underretning om enkeltvedtak oppfylt.

Det er imidlertid lite hensiktsmessig å beskrive hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til i tilskuddsbrevet. Dette er en ordning der beløpet blir bevilget etter at veterinærreisen er gjennomført, og det stilles ikke krav til hvordan veterinæren skal benytte midlene. Vi ser det derfor som nødvendig at departementet åpner for å avvike fra normalprosedyren på dette punktet.

- Bestemmelsene pkt. 6.3.8.2 og 6.3.8.3
  - Tilskuddsforvalter skal etablere tiltak for å kontrollere informasjonen som tilskuddsmottaker sender inn knyttet til beregning av tilskuddsbeløp og tildeling.
  - Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.
  - Kontrollen skal tilpasses den enkelte tilskuddsordning og skal vurderes i forhold til målet med ordningen.
  - Kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene med kontrollen.
  - Tilskuddsforvalter skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter.
  - Det enkelte departement skal vurdere i hvilken utstrekning informasjon(..) skal være autorisert av statsautorisert eller registrert revisor.

Vi vurderer de eksisterende tiltakene for å kontrollere informasjonen som veterinærforetakene sender inn som for dårlig. Fylkesmennenes innspill, og SLFs egne erfaringer, tilsier at søknadsbehandlingen er preget av et tillitsforhold mellom tilskuddsforvalter og tilskuddsmottaker. Dette fører til at risikoen for feilutbetalinger er for stor.

For å være sikker på at tilskuddsmottaker tildeles beløp i tråd med kriteriene i forskriften, bør fylkesmennene ha følgende rutiner ved søknadsbehandlingen:

- Kontroll av at den omsøkte reisen gjelder et syke- og inseminasjonsbesøk hos et foretak som driver med husdyrproduksjon.
- Kontroll av at antall kilometer oppført mellom reisens utgangspunkt og endepunkt er korrekt.
- Kontroll av at det oppførte utgangspunktet og endepunktet på reisen er veterinærforetakets faste kontorsted.
- Kontroll av at reisen er foretatt av nærmestboende veterinær som har hatt anledning til å påta seg vedkommende syke-/inseminasjonsbesøk (så langt reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten).
- Kontroll av at den tilskuddsfrie delen av reisen er trukket fra søknadsbeløpet.
- Kontroll av at det er brukt riktige satser for skyssgodtgjørelse og reisetillegg.
- Kontroll av at eventuell omsøkt ventetid er nødvendig ventetid.
- Kontroll av at de totale reiseutgifter ikke står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes antatte verdi.
- Kontrollere at rekvirentene har signert søknadsskjema.
- Kontroll av at det kvartalsvise søknadsbeløpet er summert riktig.

Disse relativt omfattende kontrollrutinene blir i dag i liten grad prioritert. De fleste fylkesmennene har ingen andre kontrollrutiner ved søknadsbehandling enn å kontrollere at det er brukt riktige satser for skyssgodtgjørelse og reisetillegg, at det kvartalsvise søknadsbeløpet er summert riktig, og at rekvirentene har signert søknadsskjema. Denne nedprioriteringen av kontrollrutiner begrunnes med at en ordentlig kontroll av søknadsopplysningene vil bety en uforholdsmessig stor ressursbruk, sett i lys av størrelsen på søknadsbeløpene.

I økonomireglementet står det at kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene med kontrollen. Dersom forvaltningen gjennomfører alle de kontrollrutinene vi har skissert ovenfor, vil trolig ressursbruken overgå nytten av å kontrollere søknadsopplysningene. Vi vurderer imidlertid de eksisterende kontrollrutinene som for svake, og at dagens forvaltningspraksis fører med seg en for stor risiko for feilutbetalinger.

Den papirbaserte og manuelle saksbehandlingen kan være en årsak til fylkesmennene vurderer en ordentlig kontroll av søknadsopplysningene som for ressurskrevende. I dag går alle kontrollrutinene ut på å kontrollere elementer et elektronisk innrapporterings-, søknads- og saksbehandlersystem ville kunne kontrollert automatisk. For eksempel vil et slikt system automatisk kunne sørge for at det blir brukt riktige satser for skyssgodtgjørelse og reisetillegg, at det kvartalsvise søknadsbeløpet er summert riktig, og at rekvirenten har signert søknadsskjema. I tillegg ville et slikt elektronisk system sørget for at den tilskuddsfrie delen av reisen automatisk blir trukket fra søknadsbeløpet. Videre vil den manglende tilgangen på statistikk og digitale kontroller være en utfordring. Slik det er nå vil en ordentlig kontroll av veterinærenes reiseregninger kreve mye av den enkelte saksbehandler, både ressurs- og motivasjonsmessig. Vi vil komme tilbake med et forslag om å innføre et elektronisk innrapporterings-, søknads- og saksbehandlersystem i kapittel 5.2.

SLF har gjennomført en risikovurdering av ordningen i tråd med økonomireglementets bestemmelser. SLF har også vært på forvaltningskontroll hos

3.2.3 Utbetaling og eventuell tilbakebetaling

Vi ser på dette tilskuddet som et tilskudd til driften av veterinærforetak. I Økonomireglementet Pkt. 6.3.5 står det tilskudd til driften av en virksomhet skal utbetales i terminer (per måned, kvartal eller

halvår), avpasset etter størrelsen av beløpet, de formålene som skal tilgodeses og administrative kostnader knyttet til utbetaling. Videre står det at tilskuddsforvalter skal etablere innkrevningsrutiner som sikrer tilbakebetaling, dersom en sluttavregning medfører at mottakeren skal tilbakebetale for mye utbetalt beløp.

I utgangspunktet blir det utbetalt tilskudd hvert kvartal. Det er åpnet for å gi dispensasjon fra dette i tilfeller der refusjonsbeløpet er av betydelig størrelse. Dette gjelder kun et fåtall veterinær, og det er krav om at det blir sendt inn en dispensasjonssøknad.

Fylkesmannen kan rette feil i utbetalt tilskudd, enten ved etterbetaling eller ved krav om tilbakebetaling fra mottaker av tilskudd. Feil utbetalt tilskudd kan også motregnes i senere tilskuddsutbetalinger. Vi har ikke informasjon om Fylkesmannen har etablert tilfredsstillende rutiner som sikrer tilbakebetaling dersom det er utbetalt for mye tilskudd. Det faktum at fylkesmennene ikke redegjør for mulige administrative sanksjoner i tilskuddsbrevet, gjør at vi stiller spørsmålsteget ved om det er etablert tilfredsstillende rutiner for tilbakebetaling av for mye utbetalt tilskudd. SLF har heller ikke mottatt anmodninger fra Fylkesmannen om å kreve tilbakebetaling av feil utbetalt tilskudd det siste halvannet året. Vi har ikke sett på perioden før august 2012.

3.2.4 Informasjon om måloppnåelse

Vi vil nedenfor vurdere de bestemmelsene i økonomireglementet som er relevant for informasjon om måloppnåelse.

- Bestemmelsene pkt. 6.3.6 og pkt. 6.5
  - Tilskuddsforvalter skal innhente rapporter fra tilskuddsmottaker som gjør det mulig å vurdere graden av måloppnåelse.
  - Kravene til rapportering skal ikke gis større omfang enn det som er rimelig i forhold til nytten tilskuddsmottaker har av tilskuddet.
  - Det skal tas hensyn til den praktiske mulighet hver enkelt tilskuddsmottaker har for å fremskaffe informasjon.
  - Rapportering fra tilskuddsmottaker kan erstattes eller suppleres med informasjon fra andre kilder dersom denne er relevant og tilfredsstillende.
  - Kriteriene for måloppnåelse skal være så konkret og presist utformet at det kan foretas oppfølging uten uforholdsmessige store kostnader.
  - Departement og tilskuddsforvalter skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om tilskuddsordninger er effektive i forhold til ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet for den enkelte tilskuddsordning.

Det foregår ingen rapportering fra veterinærforetak per dags dato, og rapportering fra veterinærforetakene er ikke erstattet med informasjon fra andre kilder. Det betyr at forvaltningen ikke har informasjon om tilskuddsordningens måloppnåelse. Dette er, slik vi ser det, et brudd på økonomireglementets bestemmelser. Vi vil komme tilbake med et forslag om innhenting av informasjon om ordningens måloppnåelse i kapittel 5.8.

Det ble sist gjennomført en evaluering av denne tilskuddsordningen i 2006. Med den nåværende gjennomgangen av ordningen legger vi til grunn at kravene i pkt. 6.5, om gjennomføring av evaluering, er oppfylt. Denne ordningen har en relativt beskjeden tilskuddsramme, og risikoen for store feilutbetalinger er relativt lav.

3.2.5 Rapportering til departement

Økonomireglementet stiller krav til at tilskuddsforvaltere innenfor statsforvaltningen skal rapportere i tråd med kravene som er fastsatt av departementet i tildelingsbrevet eller i særskilt regelverk for tilskuddsordningen. Videre står det at øvrige tilskuddsforvaltere skal rapportere i tråd med kravene som er fastsatt av departementet i oppdragsbrevet eller i særskilt regelverk for tilskuddsordningen.

Tildelingsbrevet til SLF fra LMD stiller ingen krav til rapportering spesifikt for denne ordningen. Vi finner heller ingen rapportering fra SLF til LMD spesifikt for veterinære reiser. I embetsoppdraget fra LMD til Fylkesmannen står det at fylkesmennene skal rapportere til SLF om bruk av tilskudd for veterinærreiser. Dette blir ikke gjort. Vi anser dette imidlertid som et lite hensiktsmessig rapporteringskrav da SLF selv har tilgang på hvor mye som er utbetalt i tilskudd per veterinær, per fylke og landet som helhet. Vi har derfor foreslått å fjerne dette rapporteringskravet i embetsoppdraget for 2014.

3.3 Kort samlet vurdering av forvaltningens kvalitet og effektivitet

Vi har vist at forvaltningspraksis i for liten grad oppfyller kravene til tilskuddsforvaltning i Reglement for økonomistyring i staten. Vi har også gitt uttrykk for at det er nødvendig med et avvik fra normalprosedyren. Dette gjelder kravet om at tilskuddsbrevet skal beskrive hva midlene forutsettes benyttet til.

Dagens forvaltningspraksis er noe mangelfull. Det er til dels store mangler knyttet til bestemmelsene om søknadsbehandling og informasjon om måloppnåelse. Videre er vi usikre på om forvaltningen har etablert tilfredsstillende rutiner for å sikre tilbakebetaling av feil utbetalt tilskudd. Den manglende informasjonen i tilskuddsbrevet knyttet til administrative sanksjoner, gjør at vi stiller et spørsmålsteget ved om disse rutinene er tilfredsstillende.

Dagens forvaltningsregime må kunne sies å være relativt kostnadseffektivt. SLF og fylkesmennene bruker ca. 1,7 årsverk på å forvalte en ordning på tilskuddsramme på 45, 8 millioner kroner. Dette er isolert sett tilfredsstillende. Vi mener imidlertid at det er noe bekymringsfullt at denne kostnadseffektive forvaltningen synes å gå på bekostning av forvaltningens kvalitet. Flere av manglene ved dagens forvaltning kan forbedres uten at det vil øke forvaltningskostnadene drastisk. Dette gjelder for eksempel tilfredsstillende tilskudd- og vedtaksbrev. En tilfredsstillende kontroll av tilskuddsmottakernes søknadsopplysninger vil imidlertid kreve en betydelig større ressursbruk. Hvor mye ressurser forvaltningen skal bruke på å sikre at tilskuddsmottakerne tildeles korrekt beløp er en vurderingssak. I økonomireglementet står det at kontroll av informasjon fra tilskuddsmottaker skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen, og tilpasses den enkelte ordning. Slik vi ser det går den kostnadseffektive forvaltningen utover kvaliteten på tilskuddsforvaltningen, og enkelte fylkesmenn må øke kontrollaktiviteten.

SLF vurderer dagens forvaltningspraksis som noe mangelfull
--

4 Er tilskuddsordningen tilstrekkelig godt utformet?

Vi har nedenfor etablert en rekke kriterier for god utforming, og vurdert hvorvidt hvert av disse kriteriene er oppfylt. Vi har valgt å konsentrere oss om målkriterier, forvaltningskriterier og risikokriterier. Denne vurderingen vil være med å danne grunnlag for de endringer vi foreslår i kapittel 5.

4.1 Skjematisk vurdering av ordningens utforming

	Ja	Nei	Delvis	Dokumentere/Begrunne
Ordnings har et konkret og utvetydig formål	X			Jf. § 1 i forskriften.
Målgruppen er entydig identifiserbar	X			Jf. § 1 i forskriften.
Det er definert et måltall (en forventet måloppnåelse) som er konkret, entydig, relevant og målbar			X	Målet er å utjevne veterinærkostnadene blant husdyrprodusenter. Det kan fremstå som noe uklart om målet med ordningen er full utjevning, eller å bidra til utjevning. Det er uansett vanskelig å måle, og det finnes det finnes andre variabler enn reisekostnader som vil påvirke veterinærkostnadene.
Det foreligger informasjon om måloppnåelse		X		Det er ingen veterinærer som rapporterer om hvordan de har brukt midlene. Det eneste grunnlaget vi har for å si noe om måloppnåelse er datamaterialet til NILF, jf. kapittel 2.
Det finnes et system for å registrere data som er viktige i et evalueringsøyemed		X		Det finnes ikke noe annet datagrunnlag enn utbetaling per veterinær og per fylke.
Tilskuddet gir addisjonalitet	X			Det ville vært langt større variasjon i veterinærkostnadene blant husdyrprodusenter uten tilskuddet. Tilskuddet er en betingelse for lønnsom drift hos en del produsenter i rurale områder.
Tilskuddet har ikke lekkasjer			X	Dette er et tilskudd hvor mottakerne ikke er målgruppen for tilskuddet. Hvordan mottakerne benytter tilskuddet er ikke regulert av forskriften. Dette åpner for at tilskuddet anvendes til å realisere andre formål enn det tilskuddet er bestemt for.
Tilskuddet har effekter som tilsiktet			X	Tilskuddet bidrar til å utjevne veterinærkostnader blant husdyrprodusenter. Det er imidlertid ikke et tilstrekkelig virkemiddel for full utjevning.
Tilskuddet har utilsiktede effekter			X	Tilskuddet er med på å bidra til lønnsom drift blant en del husdyrprodusenter i rurale og grisgrendte områder, jf. målet om landbruk i hele landet. Ved at tilskuddet bidrar til lønnsom drift i disse områdene, er det samtidig med på å bidra til å sikre marked for veterinærtjenester i de samme områdene.

Tilskuddet skaper bærekraftige effekter		X		Dette er et tilskudd som inngår i drift, og effekten av tilskuddet vil forsvinne dersom tilskuddet forsvinner.
Kunngjøring og informasjon når målgruppen	X			Kunngjøring på SLFs hjemmeside og rundskriv til DNV anses som tilstrekkelig, jf. kap. 3.2.1.
Ordningen er ikke unødvendig komplisert å forstå for mottakerne	X			SLF behandler svært få klagesaker for denne ordningen. Dette kan tyde på at regelverket er lett forståelig. Rundskriv 2013-6 forklarer uklare elementer i forskriften.
Ordningen er ikke unødvendig komplisert å drifte for forvalteren		X		Papirbaserte søknader er en utfordring. Øker risikoen for feilutbetalinger, er ressurskrevende og gir dårlige kontrollmuligheter.
Tildelings- og beregningskriteriene har ingen vesentlige ulemper			X	Satsene er relativt lave. Dette vil kunne føre til at veterinærer ser seg nødt til å fakturere bonden for reisetid utover tilskuddsatsen, jf. kapittel 2.3.
Retningslinjene for ordningen er fullstendige (dekker alle forhold av vesentlig betydning)	X			SLF utarbeider et rundskriv med utfyllende informasjon til forskriften. Alle forhold knyttet til beregning av tilskudd er klargjort.
Tilskuddsbeløp tildeles i tråd med intensjoner og tildelingskriterier			X	Det er en del regelverksutfordringer som kan gjøre det utfordrende å være sikker på at tildelt beløp er i tråd med bestemmelsene.
Det er implementert et tilfredsstillende kontroll- og rapporteringsregime		X		Det foreligger ingen rapportering i dag. Det er stor variasjon blant fylkesmennene knyttet til kontroll av søknadsopplysningene.
Informasjon fra tilskuddsmottaker kontrolleres på en tilfredsstillende måte			X	Dette er en ordning preget av et tillitsforhold mellom tilskuddsmottaker og forvaltning. FM vurderer en ordentlig kontroll av søknadsopplysningene som for tidkrevende. Tilskuddene er relativt små, men samlet sett i løpet av et år utgjør det en del. Se kapittel 3.2.2.
Risiko for feilutbetaling er lav			X	Dette er en ordning hvor tilskuddbeløpet per kvartal summeres manuelt, og hvor det er vanskelig å kontrollere at antall kilometer oppført i søknadsskjemaet er korrekt. Dette utgjør en risiko.
Det er stor sannsynlighet for at feil tildeling av tilskuddsmidler blir oppdaget.		X		Hvorvidt antall kilometer oppført i søknadsskjemaet er korrekt, blir i varierende grad kontrollert hos fylkesmennene. Veterinærforetak med uærlige hensikter har for liten risiko for å bli tatt.

Det fremgår av skjema ovenfor at det er enkeltelementer i tilskuddsordningen som synes å ha et forbedringspotensial, og vi vil i kapittel 5 komme med syv forslag til endringer i forhold til dagens utforming. Vi vil samtidig vektlegge at ordningen, slik den er utformet i dag, i all hovedsak fungerer etter hensikten. Tilskuddet bidrar til at husdyrproducentenes veterinærutgifter er mindre enn den ville ha vært dersom tilskuddet ikke hadde eksistert. Uten et slikt tilskudd ville den egenandelen

husdyrprodusentene må betale for veterinærenes reise være langt mer betinget av antall kilometer mellom veterinær og produsent, enn det den er i dag. Det er likevel behov for visse endringer slik at risikoen for feilutbetalinger blir mindre, forvaltningspraksisen blir bedre, og for å gjøre tilskuddet enda mer målrettet enn det er i dag.

5 Endringsforslag

På bakgrunn av den skjematiske vurderingen av tilskuddsordningens utforming i kapittel 4, og avdekte mangler ved tilskuddsforvaltningen i kapittel 3, vil vi nedenfor foreslå syv endringer i forhold til dagens utforming

5.1 Omfordele deler av tilskudd til utjevning av seminkostnader til tilskudd til veterinærreiser

Tilskuddsordningen for veterinære reiser og tilskuddsordningen til utjevning av kostnader ved forsendelse av sæd og inseminering av storfe og svin er delvis overlappende. Dette begrunner vi med at veterinærer som reiser mer enn 20 kilometer fra sitt kontorsted kun for å inseminere får utbetalt godtgjøring per kjørt kilometer av Geno, samtidig som de kan søke tilskudd til SLF for sine syke- og inseminasjonsbesøk.

I 2013 ble det bevilget 30,670 millioner kroner til utjevning av kostnader ved forsendelse av sæd og inseminering av storfe og svin. Av disse midlene ble 24 870 000 tildelt Geno og 5 800 000 tildelt Norsvin. Geno og Norsvin er godkjente distributører som organiserer landsdekkende semintjeneste for produsenter som rekvirerer inseminering av storfe eller svin. Geno og Norsvin bruker tilskuddet noe ulikt. Geno utjevner produsentenes kostnader ved å sette en fast egenandel for insemineringstjenester. Denne egenandelen må produsentene betale til Geno. Veterinærer som utfører inseminering blir godtgjort av Geno. Veterinærene er selvstendig næringsdrivende, og det inngås en årlig avtale mellom Den norske veterinærforening og Geno om godtgjøringssatser. Inseminering av svin er noe annerledes enn for storfe. For svin er andelen eierinseminering svært stor, og tilskuddet til Norsvin er derfor i stor grad knyttet opp mot forsendelse av sæd.

Veterinærer som reiser mer enn 20 kilometer fra sitt kontorsted kun for å inseminere får, i tillegg til honorar for selve insemineringen, utbetalt et tillegg fra GENO på 5,11 kroner per reiste kilometer. Det betyr at veterinærene til sammen får 13,16 kroner per kilometer for disse reisene, 8,05 kroner fra SLF og 5,11 kroner fra Geno.

SLF finner det ikke hensiktsmessig at Geno godtgjør veterinærenes insemineringsreiser når veterinærene allerede har krav på tilskudd fra SLF for den samme reisen. Slik vi ser det vil det være en fordel om all godtgjøring i forbindelse med selve reisen som veterinæren foretar, uavhengig av om dette gjelder sykdom eller inseminasjon, kan sorteres under en ordning og forvaltes av SLF. Etter vår vurdering vil det være mer hensiktsmessig at den delen av tilskuddet til semintjenester, som i dag går til reise godtgjøring for veterinærer, overføres til tilskuddsordningen for veterinære reiser. En slik løsning vil bidra til bedre oversikt over hvordan tilskuddsmidler til veterinære reiser blir brukt, og gjøre kontrollen enklere enn i gjeldende ordning, der tilskudd knyttet til veterinærens reise delvis utbetales gjennom SLF og delvis gjennom Geno. Denne doble godtgjøringen fra Geno og SLF utgjør også en kontrollrisiko. Geno godtgjør veterinærenes reise i de tilfeller de reiser lenger enn 20 kilometer fra sitt kontorsted *kun* for å inseminere. Dersom reisen gjelder både sykdom og inseminasjon, skal de ikke få godtgjøring for reisen av Geno. I dag har Geno ingen mulighet til å kontrollere at veterinærer som mottar godtgjøring for inseminasjonsreiser, ikke også har vært på et sykebesøk.

En slik løsning vil i tillegg kunne gjøre det mulig å øke reisetillegget i tilskuddsordningen for veterinære reiser uten at den totale kostnadsrammen til veterinærreiser økes. Vi vurderer det slik at et

økt reisetillegg vil kunne bidra til at veterinærer fakturerer husdyrproduzentene mindre for sine reiseutgifter enn det som er tilfellet i dag.

Når det gjelder selve insemineringstjenesten, vurderer vi det slik at all fakturering av rekvirenter og all utbetaling til veterinærer fortsatt foretas av sæddistributøren.

SLF anbefaler at all godtgjøring i forbindelse med veterinærenes syke- og inseminasjonsreiser utbetales av SLF og sorteres under tilskuddsordningen for veterinære reiser. Dette kan gjøres ved å overføre den delen av tilskudd til utjevning av seminkostnader som GENO i dag bruker til å godtgjøre inseminasjonsreiser som overstiger 20 kilometer fra veterinærens kontorsted. Vi anbefaler at reisetilleggsatsen i tilskuddsordningen for veterinære reiser økes.

5.2 Innføre et elektronisk innrapporterings-, søknads- og saksbehandlingssystem

Veterinærer som ønsker tilskudd må i dag sende søknader på papir til fylkesmennene. Dette fremstår som lite kontrollvennlig, og er ressurskrevende både for forvaltning og veterinærforetakene. Oxford Research kåret i 2008 søknadsskjemaet til det mest kostnads-krevende søknadsskjemaet for næringslivet under Landbruks- og matdepartementet. Kostnaden ble stipulert til 6,7 millioner 2008-kroner. Vi har tidligere i denne rapporten vist at det vil være svært ressurskrevende for forvaltningen å kontrollere disse søknadsopplysningene på en tilfredsstillende måte. Vi tror at et elektronisk søknads- og saksbehandlersystem vil sørge for at det blir mindre ressurskrevende for veterinærer å søke om tilskudd, og at forvaltningen kan kontrollere søknadsopplysningene lettere og mer effektivt.

Søknadsskjemaene har for små utfyllingsrubrikker slik at veterinærene ofte får problemer med å fylle ut søknadsopplysningene i sin helhet. I tillegg er håndskriften ofte vanskelig å forstå. SLF har i forbindelse med denne gjennomgangen sett flere søknader hvor det har vært umulig å undersøke søknadsopplysningene på en skikkelig måte på grunn av uforståelig håndskrift og ufullstendig informasjon. Dette utgjør en risiko i form av at sannsynligheten for at det blir utbetalt feil beløp øker. Et elektronisk innrapporterings- søknads- og saksbehandlersystem ville løst denne utfordringen automatisk. I tillegg ville et slikt elektronisk system frigjort ressurser forvaltningen bruker på å kontrollere at det blir brukt riktige satser for skyssgodtgjørelse og reisetillegg, at det kvartalsvise søknadsbeløpet er summert riktig, og at den tilskuddsfrie delen av reisen er trukket fra søknadsbeløpet.

Det kan også tenkes at det papirbaserte forvaltningsregime bidrar til denne ordningen har lav prioritet. Det finnes ingen mulighet for digitale kontroller, og det finnes ingen mulighet til å lagre informasjon om veterinærenes reiser. Slik det er nå vil en ordentlig kontroll av veterinærenes reiseregninger kreve mye av den enkelte saksbehandler, både ressurs- og motivasjonsmessig.

Også for veterinærene vil en innføring av et elektronisk søknadssystem være ressursbesparende. Veterinærer har i dag flere rapportkrav knyttet til sine syke- og inseminasjonsbesøk. De må blant annet melde fra til Mattilsynet om alle reseptbelagte legemidler som de får utlevert og deretter bruker til matproduserende dyr og hester, jf. forskrift om melding av opplysninger om utleverte og brukte legemidler til dyr. Dersom veterinærene har vært på et inseminasjonsbesøk lenger enn 20 kilometer unna veterinærkontoret, må de i tillegg rapportere dette til Geno for å få godtgjøring for disse reisene. Både rapporteringen til Mattilsynet og Geno kan i dag skje gjennom Dyrehelseportalen. Denne portalen er et samarbeidsprosjekt mellom Animalia, Geno og Tine hvor veterinærer kan melde inn helsehendelser og medisinbruk.

Denne doble rapporteringen til Geno og SLF utgjør også en kontrollrisiko. Geno godtgjør veterinærenes reise i de tilfeller de reiser lenger enn 20 kilometer fra sitt kontorsted kun for å inseminere. I de tilfellene får veterinærforetakene både godtgjøring fra SLF og Geno. Dersom reisen gjelder både sykdom og inseminasjon, skal de ikke få godtgjøring for reisen av Geno. Med dagens papirbaserte søknadsregime finnes det ingen mulighet å kontrollere om veterinærforetak som får godtgjøring av Geno for inseminasjon, også har vært på et sykebesøk.

Dersom veterinærer kunne ha rapportert inn sine reisekostnader for reiser i anledning kunstig inseminasjon og sykebesøk i dyrehelseportalen, vil dette kunne oppleves som betydelig mer brukervennlig, mer kontrollvennlig og mindre ressurskrevende både for veterinærer og forvaltning. Et slikt digitalt innrapporterings-, søknads- og saksbehandlingssystem vil også kunne gjøre det lettere å samle inn data og lage relevant statistikk. I dag finnes det ingen annen data enn utbetalt tilskudd per veterinær og totalt i hvert enkelt fylke.

SLF vurderer det slik at dagens søknadsskjemaer burde revideres med det aller første. Det anbefales at det så raskt som mulig innføres et digitalt forvaltningsregime for denne ordningen.

5.3 Fjerne paragraf 4 (c) i forskriften

I § 4 (c) fremgår det at det ikke gis tilskudd dersom de totale reiseutgifter står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes antatte verdi, og veterinæren antar vedkommende dyr eller kadaver(e) heller bør sendes veterinæren til undersøkelse, behandling eller obduksjon. Slik SLF forstår det er dette en bestemmelse som vanskelig lar seg overholde, og som per nå ikke er praktisert. Det er flere grunner til dette. For det første vil det være ufordrende å vurdere hva som er dyrets verdi. For det andre vil det være svært vanskelig for veterinær å vurdere om vedkommende dyr heller bør sendes veterinæren til undersøkelse eller behandling uten at veterinæren har sett dyret. For det tredje vil en overholdelse av denne bestemmelsen ofte sørge for at reiser der det er brukt skyssbåt ikke er tilskuddsberettiget, fordi kostnaden blir for høy.

Et viktig element i denne sammenheng er hvilken effekt et eventuelt søknadsavslag vil ha for husdyrprodusent og veterinær. Veterinærene fakturerer rekvirentene på bakgrunn av at veterinær antar at reiseutgiftene refunderes gjennom tilskuddsordningen. Dersom fylkesmennene avslår søknader på bakgrunn av manglende oppfyllelse av dette vilkåret, vil det føre til at den søkende veterinær selv må dekke utgifter til skyss for den omsøkte reisen. Dette vil igjen kunne få konsekvenser for hva veterinæren fakturerer rekvirenten på senere syke- og inseminasjonsreiser. Det er lite formålstjenelig for veterinærer å ikke fakturere bonden for sine reiseutgifter om veterinæren er usikker på om reiseutgiftene står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes verdi og dermed risikere å få avslag på sin søknad. SLF vurderer det slik at dette tilskuddet er en betingelse for lønnsom drift for en del husdyrprodusenter i rurale og gravgrendte områder. En overholdelse av denne bestemmelsen vil kunne undergrave målet om landbruk i hele landet. Siden vi har fått forståelse av at regelen er en sovende bestemmelse per i dag, vil en fjerning av vilkåret ikke ha noen reelle effekter.

SLF anbefaler at dette vilkåret fjernes fra forskriften.

5.4 Endring av antall kilometer tilskuddsfri reise til 60 kilometer

I forskriftens § 8 fremgår det at det ikke gis tilskudd dersom reise med egen bil ikke overstiger 40 kilometer, eller der de samlede reiseutgiftene ikke overstiger tilskudd tilsvarende 40 kilometer reise med egen bil. Med dagens satser tilsvarer dette 322 kroner. Vi foreslår å øke denne grensen til 60 kilometer, og samtidig øke reisetillegget.

En endring av antall kilometer tilskuddsfri reise vil, etter vår vurdering, innebære en målretting av tilskuddet i tråd med ordningens formål. Dette fordi en større andel av tilskuddspotten automatisk vil gå til områder med lange avstander mellom veterinær og husdyrprodusent enn det de gjør i dag. Vi legger til grunn at det er i disse områdene behovet for tilskuddsmidler er størst, og at en slik endring derfor vil bidra til at utjevningen av husdyrprodusentenes veterinærkostnader bli bedre. På reiser som overstiger 60 kilometer vil endringen medføre at veterinærforetakene får 161 kroner mindre i tilskudd. Vi antar at veterinærforetakene fakturerer husdyrprodusentene for den delen av reisen de ikke mottar tilskudd for, og at dette derfor vil bli belastet husdyrprodusentene. Denne endringen vil også redusere kostnadene ved ordningen, både administrativ og ved redusert antall tilskuddsberettigede reiser.

En økning av den tilskuddsfrie delen vil altså både redusere kostnadene ved ordningen og bidra til en omfordeling av tilskuddet fra sentrale strøk med god veterinærdekning til utkantstrøk med lange avstander. Denne omfordelingseffekten kan forsterkes ytterligere ved å øke satsene for reisetillegget på de reisene som overstiger 60 kilometer tur/retur veterinær – rekvirent. En slik økning av reisetillegget vil sørge for at en større andel av veterinærenes faktiske utgifter blir dekket via tilskuddsordningen. Vi tror at det vil kunne føre til at veterinærene, i mindre grad enn i dag, vil se seg nødt til å fakturere husdyrprodusentene utover det veterinæren mottar i tilskudd. Dersom det er tilfelle, vil en økt reisetilleggsats kompensere husdyrprodusentene i rurale områder for den merkostnaden de blir påført ved å øke den tilskuddsfrie delen. Siden vi legger til grunn at det er husdyrprodusenter med stor avstand til nærmeste veterinærforetak som har mest behov for tilskudd, vil dette bidra til økt utjevning av veterinærkostnadene.

Da den tilskuddsfrie reisen foreslås økt til 60 kilometer, vil en økning i reisetilleggsatsen kunne bli gjennomført uten at tilskuddsordningens totale ramme blir økt. Størrelsen på en eventuell økning av satsen for reisetillegg må ses i sammenheng med forslaget om å omfordele deler av tilskudd til utjevning av seminkostnader til tilskudd til veterinærreiser, jf. 5.1

SLF anbefaler å øke den tilskuddsfrie delen av reisen til 60 kilometer. Vi anbefaler også at reisetilleggsatsen økes.

5.5 Hyppige skyssbåtanskaffelser må forhåndsgodkjennes av Fylkesmannen

Skyssgodtgjørelse er tilskudd til dekning av reiseutgifter. I dette ligger det en mulighet for å få dekket eventuelle utlegg veterinæren har på sine syke- og inseminasjonsreiser. I de fleste tilfeller vil dette gjelde utlegg for bompenger, ferger og telefonutgifter. I områder med lang kystlinje og dårlig infrastruktur er imidlertid mange veterinærer avhengig av å benytte taxibåt for å komme seg til rekvirent. En slik bruk av taxibåt må i dag dokumenteres med kvittering. SLF har tidligere stilt krav om at veterinærforetakene må foreta en anbudsprosess dersom de anskaffer skyssbåt regelmessig. Vi har i år vurdert det slik at SLF ikke har hjemmel til å stille et slikt krav. Dette begrunner vi med veterinærforetakenes kjøp av skyssbåttjenester ikke er å anse som en offentlig anskaffelse.

I noen områder er det i dag til dels svært store utlegg per reise som blir dekket gjennom ordningen. Dette gjelder i særlig grad i nordlige deler av Norge. Det er eksempelvis i 2013 blitt gitt tilskudd til dekking av utlegg på over 10 000 kroner på en enkelt reise og månedsutlegg for en enkelt veterinær på over 200 000 kroner. Slike utlegg gjelder i all hovedsak bruk av taxibåt ut til husdyrprodusenter på ulike øyer i Nord-Norge. For disse husdyrprodusentene vil dette tilskuddet være helt avgjørende for videre drift. Med dagens ordning er det imidlertid ingen incentiver for verken veterinær eller rekvirent til å redusere kostnadene ved bruk av taxibåt.

Vi mener det er viktig at kostnadsnivået på skyssbåtreiser holdes på et så lavt nivå som mulig. Vi ser det derfor som hensiktsmessig at hyppige anskaffelser av skyssbåt kun kan skje fra skyssbåtforetak som er forhåndsgodkjent av Fylkesmannen. Dette vil gi Fylkesmannen anledning til å vurdere hvilke skyssbåtforetak som best kan transportere veterinær til husdyrprodusent.

SLF anbefaler at det ved hyppig anskaffelse av skyssbåt settes som vilkår at det benyttes skyssbåtforetak som er forhåndsgodkjent av Fylkesmannen for å være berettiget tilskudd.

5.6 Tilpasning til økonomiregelverket i staten

Reglement for økonomistyring i staten pkt. 6.3.3 stiller en rekke krav til innholdet i tilskuddsbrev. Vi ser det som nødvendig at departementet åpner opp for at det kan avvikes fra kravet om at tilskuddsbrev skal beskrive hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til. Dette er en ordning der beløpet blir bevilget etter at veterinærreisen er gjennomført, og det stilles ikke krav til hvordan veterinærforetakene skal anvende midlene. En slik beskrivelse vil derfor være uten relevans.

SLF anbefaler at Landbruks- og matdepartementet åpner opp for å avvike fra normal prosedyre når det gjelder knyttet til kravet om at et tilskuddsbrev skal beskrive hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til (pkt.6.3.3).

5.7 Vurdere å overføre tilskuddsmidlene til distriktstilskudd

Vi har i denne utredningen fokusert på hvordan dagens ordning fungerer, og foreslått justeringer innenfor eksisterende ordning. Det kan imidlertid tenkes at formålet kan nås ved å bruke andre virkemidler. Vi vil her presentere et slikt alternativ; overføre bevilgningen til distriktstilskudd.

Både for melk- og kjøttproduksjon finnes det tilskudd per liter/kilo som er geografisk differensiert. Formålet med disse ordningene er å medvirke til en inntekst- og produksjonsutvikling i melke- og kjøttproduksjonen som bidrar til å opprettholde bosetting og sysselsetting i distriktene ved å utjevne forskjeller i produksjonen. For melk er det 10 soner med ulike tilskuddsatser, mens det for kjøtt er 5 soner. Kriterier for soneinndeling er vekstforhold, klima, infrastruktur, avstander og arrondering. Eksempelvis har fjellbygder og store deler av Nord-Norge soner med høyere tilskudd enn flatbygdene på Østlandet.

Ved å overføre tilskuddsmidlene til slike distriktdifferensierte tilskudd, i stedet for å gå veien om veterinærforetaket, vil tilskuddet gå rett til husdyrprodusenten. Vi ser på det som en fordel at målgruppen for tilskuddet, er de som fysisk mottar tilskuddet. Dersom tilskuddet utbetales direkte til husdyrprodusentene vil det være et godt virkemiddel for å sikre at midlene faktisk går til det formålet de er ment brukt til. Slik tilskuddsordningen for veterinære reiser er i dag er det ingen bestemmelser i forskriften som regulerer hvordan veterinærene benytter tilskuddet. Det, og det faktum at det ikke

finnes noe rapportering på hvordan veterinærene bruker tilskuddet, gjør at vi med liten grad av sikkerhet kan si at hele tilskuddspotten tilfaller den målgruppen tilskuddet er ment for.

Videre er det slik at en slik endring vil medføre betydelige administrative besparelser. På bakgrunn av fylkesmennenes rapportering har vi lagt til grunn at SLF og fylkesmennene bruker ca. 1,7 årsverk på å forvalte ordningen for veterinære reiser. I tillegg bruker veterinærene tid på å fylle ut søknadsskjemaer. Slik vi ser det vil en omlegging av bevilgningen til distriktstilskudd frigjøre disse ressursene, uten at forvaltningen av distriktstilskudd vil kreve økte ressurser.

Det er imidlertid slik at sonegrensene for melk og kjøtt ikke er slik inndelt at det vil være mulig å kompensere husdyrprodusenter som har særskilt høye kostnader med veterinærbesøk. Per i dag får veterinærene tilskudd direkte proporsjonalt med antall kilometer fra veterinærkontor til husdyrforetaket. Dersom dagens midler til veterinære reiser overføres til distriktstilskuddene vil husdyrprodusentene innad i hver sonegrense oppleve å få utbetalt lik tilskuddsats per liter/kilo uavhengig av hvor langt det er mellom husdyrprodusenten og veterinærforetaket. Dette vil etter vår oppfatning kunne bidra til at terskelen for å rekvirere veterinær vil bli høyere en del husdyrprodusenter. For enkelte, for eksempel produsenter på øyer i Nord-Norge, vil en slik endring kunne ha store konsekvenser for lønnsom drift.

SLF anbefaler ikke en slik overføring av bevilgningen til distriktstilskudd i denne omgang.

5.8 Innføre krav til rapportering om veterinærforetakenes prissetting

Det foreligger som kjent ingen informasjon om ordningens måloppnåelse. Det er ingen veterinærer som rapporterer om hvordan de benytter tilskuddsmidlene, og veterinærforetakene kan anvende midlene slik de måtte ønske. Dette gjør det vanskelig å vurdere om tilskuddsmidlene har den effekt de er tenkt å ha. Vi har derfor vurdert om det er hensiktsmessig å innføre krav til rapportering og anvendelse av midlene.

Det er to krav til anvendelse av tilskuddsmidlene som kan være aktuelle:

- ✓ Vilkår om at veterinærforetak, for å være berettiget tilskudd, ikke skal kunne fakturere bonden for sine reiseutgifter (- tilskuddsfri del av reisen).
- ✓ Vilkår om at et veterinærforetak, for å være berettiget tilskudd, må redusere bondens faktura tilsvarende det beløpet veterinæren mottar i tilskudd

Dagens satser dekker ikke veterinærens reiseutgifter. Dersom veterinærforetakene ikke skal kunne fakturere bonden for sine reiseutgifter, vil det føre til at veterinæren vil "tape" penger på å søke om tilskudd. Slik vi vurderer det, vil dette gi veterinærforetak et incentiv til å la være å søke om tilskudd, og heller fakturere bonden for sine reiseutgifter i sin helhet. Det vil ikke bidra til en utjevning av husdyrprodusentenes veterinærutgifter. Likeledes er det ikke hensiktsmessig å sette som vilkår at veterinærforetaket reduserer bondens faktura tilsvarende tilskuddsbeløpet. Etter vår vurdering vil det være veldig vanskelig for forvaltningen å vurdere om veterinærforetaket har redusert husdyrprodusentenes regning, og det vil kreve et helt annet kontroll- og forvaltningsregime enn dagens ordning legger opp til. Et veterinærforetak vil for eksempel lett kunne omgå dette vilkåret ved å øke honoraret for selve besøket. Vi ser det derfor ikke som hensiktsmessig å sette krav til hvordan veterinærforetakene anvender tilskuddsmidlene.

Det at veterinærforetakene kan anvende midlene slik de måtte ønske, gjør det spesielt viktig at forvaltningen har informasjon om ordningens måloppnåelse. SLF vil derfor gjøre det til en rutine å be

en andel tilskuddsberettigede veterinærforetak om informasjon om hvordan de fakturerer husdyrprodusentene for sine reiseutgifter. Dette har vi hjemmel til å gjøre jf. § 11 i forskrift om tilskudd til veterinære reiser. Informasjon fra veterinærforetak om priser er, slik vi ser det, den beste tilgjengelige informasjon om ordningens måloppnåelse. Det vil for eksempel gjøre det mulig å se om veterinærforetakene tar en annen pris på de tilskuddsfrie kilometerne, enn på de tilskuddsberettigede. Denne endringen i forvaltningspraksis vil, slik vi ser det, føre til at økonomireglementets bestemmelser om informasjon om måloppnåelse (pkt. 6.3.6) oppfylles.

SLF vil bedre informasjonen om ordningens måloppnåelse ved å be en andel tilskuddsberettigede veterinærforetak om informasjon om hvordan de fakturerer husdyrprodusentene for sine reiseutgifter.

5.9 Forslagsoversikt

Endringsforslag	Behov for utredning?	Behov for forskriftsendring?	Kommentar	Ansvar for oppfølging
Omfordele deler av tilskudd til utjevning av seminkostnader til tilskudd til veterinærreiser	Ja	Ja	Det må vurderes om forslaget gjør det nødvendig å endre forskrift om tilskudd til inseminering. Forslaget har ingen forskriftsmessige konsekvenser for tilskudd til veterinærreiser.	LMD/SLF
Innføre et elektronisk innrapporterings-, søknads og saksbehandlersystem	Ja	Ja	Forskriftens § 9 om søknad og utbetaling må justeres.	SLF
Fjerne paragraf 4 (c) i forskriften	Nei	Ja	Dette forslaget kan gjennomføres uten konsekvenser for de resterende paragrafene.	LMD
Endre antall kilometer tilskuddsfri reise til 60 kilometer	Nei	Ja.	Forskriftens § 8 må justeres. Det kan bli aktuelt å vurdere eventuelle satsjusteringer.	LMD/SLF
Hyppe skyssbåtanskaffelser må forhåndsgodkjennes av Fylkesmannen	Nei	Nei	SLF vil redegjøre for denne endringen i rundskriv til fylkesmennene.	SLF
Tilpasning til økonomiregelverket i staten	Nei	Nei	Unntak fra normalprosedyren må tas in i departementets budsjettproposisjon.	LMD
Innføre rapportering om veterinærforetakenes prissetting	Nei.	Nei	-	SLF

Appendiks 1: Forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

Forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk.

Dato	18.12.2006 nr. 1496
Departement	Landbruks- og matdepartementet
Avd/dir	Matpolitisk avd.
Publisert	I 2006 hefte 15
Ikrafttredelse	01.01.2007
Sist endret	
Endrer	FOR-1994-10-10-924
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1995-05-12-23-§18
Sys-kode	BG14a
Næringskode	1
Kunngjort	21.12.2006
Rettet	
Korttittel	Forskrift om tilskudd til veterinærreiser

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

§ 1. Formål

Formålet med ordningen er å utjevne kostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter veterinærtjenester.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften gjelder tilskudd til reiser i anledning kunstig inseminasjon og i sykdomstilfelle som gjør reise nødvendig.

Tilskuddene omfatter skyssgodtgjørelse og reisetillegg.

§ 3. Administrasjon

Tilskuddsordningen administreres av Statens landbruksforvaltning, som kan gi utfyllende bestemmelser til forskriften.

§ 4. Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis foretak som driver veterinærtjenester.

Tilskudd etter denne forskriften kan gis ved reise i anledning kunstig inseminasjon og i sykdomstilfelle på husdyr som disponeres av foretak som driver husdyrproduksjon.

Tilskudd etter denne forskriften gis ikke til reise:

- a) i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) med senere endringer, eller bestemmelser gitt i medhold av denne lov,
- b) i henhold til lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern med senere endringer og bestemmelser gitt i medhold av denne lov, eller
- c) når de totale reiseutgifter står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes antatte verdi, og veterinæren antar at vedkommende dyr eller kadaver(e) heller bør sendes veterinæren til undersøkelse, behandling eller obduksjon.

§ 5.Skyssgodtgjørelse

Skyssgodtgjørelse er tilskudd til dekning av reiseutgifter, i henhold til det til enhver tid gjeldende regulativ for reiser innenlands for statens regning. Ved bruk av egen bil nyttes satsene for mindre bil, kjøring 1-9000 km, uavhengig av utkjørt distanse i budsjetterminen.

§ 6.Reisetillegg

Reisetillegg er tilskudd til kompensasjon for reisetid. Tilskuddet er det beløp pr. km som er fastsatt i jordbruksoppgjøret for reisende med motorvogn, motorsykkel og tog. Dersom det er nødvendig å bruke andre transportmidler, nyttes det beløp som er fastsatt i jordbruksoppgjøret for medgått tid. Ved ferje/båtreiser kan det beregnes inntil 10 minutter til billett kjøp og ombord-/avkjøring i tillegg til overfartstiden.

Reisetillegget omfatter også tilskudd til kompensasjon for nødvendig ventetid. Tilskuddet skal begrenses til det beløp som er fastsatt ved jordbruksoppgjøret, men bare i de tilfeller dette kan dokumenteres å falle rimeligere enn å leie ekstraskyss. Det gis ikke tilskudd for den første halve timen av ventetiden.

§ 7.Beregning av reiste kilometer

Tilskudd etter denne forskriften beregnes etter reiste kilometer mellom reisens utgangspunkt og endepunkt. Som utgangspunkt og endepunkt regnes veterinærens faste kontorsted, eventuelt kontordagsted.

Så langt reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten, skal reisen være foretatt av nærmestboende veterinær som har hatt anledning til å påta seg vedkommende syke-/inseminasjonsbesøk. Om annen veterinær tilkalles, skal avstanden fra nærmeste veterinær som kunne foretatt reisen legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Ved syke-/inseminasjonsbesøk i tilknytning til kontordagsreise skal kontorstedet regnes som utgangspunkt/enderpunkt for reise til rekvirent. Ved syke-/inseminasjonsbesøk på reise til eller fra kontorstedet, eller i tilknytning til annen offentlig reise, skal aktuelt veiskille regnes som utgangs- og endepunkt.

Rekvirentbesøk underveis som krever avstikker fra hovedreisen, blir å betrakte som en ny selvstendig reise med aktuelt veiskille som utgangspunkt og endepunkt.

Rekvirentbesøkene skal koordineres i et rasjonelt reiseopplegg så langt det er faglig forsvarlig.

§ 8.Tilskuddsfri del av reisen

Det gis ikke tilskudd etter denne forskriften der reise med egen bil ikke overstiger 40 km (2 x 20 km), eller der de samlede reiseutgiftene ikke overstiger tilskudd tilsvarende 40 km reise med egen bil. Der reisen overstiger dette, gis det ikke tilskudd for de første 40 km eller reiseutgifter tilsvarende tilskudd for 40 km reise med egen bil.

Ved rekvirentbesøk underveis, jf. § 7 fjerde ledd, gis det ikke tilskudd for den delen av kjørelengden som ikke overstiger 40 km som følge av avstikkeren.

§ 9. Søknad og utbetaling

Søknad om tilskudd skal fremsettes på søknadsskjema fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Hovedskjemaet skal fylles ut på stedet, med underskrift av rekvirenten eller den som representerer rekvirenten ved syke- eller inseminasjonsbesøket. I de tilfeller der underskrift ikke er mulig å innhente ved besøket, skal eget bilagsskjema legges igjen for underskrift og innsending til veterinæren.

Tilskudd etter denne forskriften gis for hvert kvartal. Søknadsfristen er 15 dager etter utløpet av hvert kvartal. Søknad sendes fylkesmannen i det fylket der veterinærens foretak er registrert. Foretak som søker om tilskudd må oppgi organisasjonsnummer i søknaden.

Statens landbruksforvaltning forestår utbetalingen. Beløp mindre enn kr 500,- pr. kvartal blir ikke utbetalt.

§ 10. Vedtak, dispensasjon og klage

Vedtak om tilskudd etter denne forskriften fattes av fylkesmannen.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i denne forskriften.

Vedtak fattet av fylkesmannen kan påklages til Statens landbruksforvaltning. Vedtak fattet av Statens landbruksforvaltning kan påklages til Landbruks- og matdepartementet.

§ 11. Opplysningsplikt og kontroll

Foretak som søker om tilskudd er forpliktet til å gi alle nødvendige opplysninger som fylkesmannen eller Statens landbruksforvaltning krever.

Fylkesmannen og Statens landbruksforvaltning fører kontroll med at bestemmelsene i denne forskriften blir overholdt, og kan herunder foreta stedlig kontroll hos foretak som mottar tilskudd. Foretaket plikter å yte bistand ved kontroll.

Fylkesmannen kan framlegge foretakets søknad om tilskudd til vurdering for Mattilsynet.

§ 12. Administrative sanksjoner

Fylkesmannen kan rette feil i utbetalt tilskudd, enten ved etterbetaling eller ved krav om tilbakebetaling fra mottaker av tilskudd. Feil utbetalt tilskudd kan også motregnes i senere tilskuddsutbetalinger.

Dersom søknaden om tilskudd er sendt inn for sent eller inneholder uriktige opplysninger, kan fylkesmannen foreta en skjønnsmessig avkorting i tilskuddsbeløpet eller avslå utbetaling.

Det kan kreves forsinkelsesrente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. for det beløp som kreves tilbakebetalt.

§ 13. Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007. Fra samme dato oppheves forskrift 10. oktober 1994 nr. 924 om nedskrivning av utgifter til skyssgodtgjørelse og reisetillegg ved veterinærers syke-/inseminasjonsbesøk.

Appendiks 2: Rundskriv 2013-6 Tilskudd til veterinære reiser

Fylkesmennene

Kontaktperson: Mats Petter Sydengen
Vår dato: 20.12.2013
Vår referanse: 13/1
Rundskriv erstatter: 10/2013

Tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

I dette rundskrivet gir vi utfyllende kommentarer til *forskrift om tilskudd til veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk* og orienterer om saksbehandling av tilskuddsøknader etter forskriften. Dette rundskrivet erstatter rundskriv 10/2013 ”Kommentar til forskrift – Tilskot til reiser ved veterinærane sine sjuke- og inseminasjonsbesøk”.

Det er gjort to innholdsmessige endringer som vil kunne ha konsekvenser for fylkesmannens behandling av tilskuddsøknader:

- ✓ Det er ikke lenger krav om anbudsprosess ved hyppig bruk av skyssbåt. Dette er endret fordi vi ikke anser veterinærens kjøp av båtskyss som en offentlig anskaffelse. Det betyr at vi ikke har hjemmel til å kreve anbudsprosess. Vi minner i den sammenheng om at veterinærerne skal bruke offentlig kommunikasjon der dette er mulig.
- ✓ Det er gitt en presisering av hvordan fylkesmannen skal behandle søknad om kompensasjon for nødvendig ventetid, jf § 6. Vi er blitt gjort oppmerksomme på at det kan fremstå som uklart hva som menes med at det ikke gis tilskudd for den første halvtimen av ventetiden. Det betyr at den første halvtimen av nødvendig ventetid er tilskuddsfri, og at dette skal beregnes ved at man summerer opp all total ventetid på en reise (tur/retur kontorsted – rekvirent) og trekker fra tretti minutter.

Kommentarer til den enkelte paragraf i forskriften.

Kommentar til § 1 Formål:

Formålet er å jevne ut veterinærkostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter seg av

veterinærtjenester. Veterinærforetakene mottar tilskudd direkte proporsjonalt med avstand til husdyrforetaket. Tanken er at veterinærforetaket skal redusere husdyrproduzentenes faktura tilsvarende det beløp de får i tilskudd.

Kommentar til § 2 Virkeområde:

Det er veterinærforetak som kan søke og eventuelt motta tilskudd. Tilskudd som blir omfattet av ordningen er skyssgodtgjørelse og reisetillegg.

Kommentar til § 3 Administrasjon

Det er Statens landbruksforvaltning som administrerer ordningen. Statens landbruksforvaltning kan også gi utfyllende bestemmelser til forskriften. Dette vil i første rekke skje gjennom rundskriv.

Fylkesmannen skal ta i mot søknadsskjema fra veterinærforetakene, føre kontroll med opplysningene oppgitt på søknaden, og registrere de godkjente sakene i fagsystemet. Godkjente og anviste saker blir utbetalt fra Statens landbruksforvaltning.

Kommentar til § 4 Grunnvilkår:

Det er kun veterinærforetak som er registrert i Brønnøysundregisteret som kan motta tilskudd. Tilskuddet blir gitt i forbindelse med inseminasjon og i sykdomstilfelle på husdyr som disponeres av foretak som driver med husdyrproduksjon. Vi forutsetter at de husdyrene som skal gi grunnlag for tilskudd inngår i husdyrforetakets næringsvirksomhet.

Det skal ikke gis tilskudd dersom de totale reiseutgifter står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes verdi.

Hvis noen av disse betingelsene ikke er oppfylt, skal Fylkesmannen avvise søknaden.

Kommentar til § 5 Skyssgodtgjørelse

Denne delen av tilskuddet går til å dekke reiseutgifter. Satsene tilsvarer det til enhver tid gjeldende regulativ for reiser innenlands for statens regning. Ved bruk av egen bil skal sats for inntil 10 000 kilometer per kalenderår benyttes. Dette gjelder uavhengig av kjørt distanse.

Ved bruk av egen båt skal satsene i særavtalen for reiser innenlands for statens regning benyttes. Ved bruk av taxibåt må dette dokumenteres med kvittering. Båtskysselskap kan ikke søke om tilskudd.

Kommentar til § 6 Reisetillegg:

Reisetillegg er tilskudd til kompensasjon for reisetid. Tilskuddet er det beløp per kilometer som er fastsatt i jordbruksoppgjøret for reisende med motorvogn, motorsykkel og tog. For ferje og båtreiser kan det beregnes inntil ti minutter til billett kjøp og ombordstigning/avkjøring i tillegg til overfartstiden. Det vil si at i tillegg til tiden man bruker til overfart også kan beregne inntil 10 minutter til billett kjøp og ombordstigning/avkjøring. På de fleste ferjer blir det løst billett om bord og man skal da ikke beregne 10 minutter.

Reisetillegg omfatter også tilskudd til kompensasjon for nødvendig ventetid. I dette ligger en reservasjon mot tilskudd ved ventetid som er selvforskyldt. Om en veterinær søker om tilskudd til kompensasjon for nødvendig ventetid skal Fylkesmannen vurdere ventetidens nødvendighet. Den første halvtimen av nødvendig ventetid er tilskuddsfri. Dette skal beregnes ved at man summerer opp all total ventetid på en reise (tur/retur kontorsted – rekvirent) og trekker fra tretti minutter.

Satsene for 2014 er:

- Reisetillegg, bil motosykkeltog: 4 kroner per kilometer
- Reise -/ventetillegg, båt/ferge: 270 kroner per time
- Ombordstigningstillegg: 75 kroner

Det kan kun bli gitt ett ombordstigningstillegg for leie av skyssbåt per reise, selv om båten har flere opphold for praksisbesøk underveis.

Utlegg skal som hovedregel dokumenteres. Dette gjelder for eksempel utgifter til taxi, ferge, tunnel- og bompasseringer. Ved hyppige utgifter til bom- og tunnelpasseringer er det ikke nødvendig å legge ved kvittering. Utgiftene må uansett spesifiseres på søknaden. Det er til enhver tid billigste reisemåte som kan dekket over ordningen.

Kommentar til § 7 Beregning av reiste kilometer:

Det er veterinærforetakets kontorsted, kontordagsted, som skal benyttes ved beregning av tilskuddsberettigede kilometer, både i og utenom arbeidstid. Dersom hjemmekontor er eneste kontorlokalitet, skal hjemmeadressen brukes.

Reisen skal være foretatt av nærmestboende veterinær. Dette gjelder ikke når reisen er foretatt i vaktjeneste. Dersom en annen veterinær blir tilkalt, skal avstanden fra nærmestboende veterinær legges til grunn ved beregning av reiseutgiftene.

Tilskuddet skal beregnes etter korteste vei til rekvirent. Rekvirentbesøk i forbindelse hovedreise, som krever valg av annen reiserute enn korteste vei mellom veterinærens kontorsted og fjernestboende rekvirent, skal betraktes som en egen reise (avstikker). Alle tilskuddsberettigede avstikkere i forbindelse med hovedreisen skal føres på hovedskjema under samme nummer som hovedreisen.

Kommentar til § 8 Tilskuddsfri del av reisen

Det blir ikke gitt tilskudd til reiser med egen bil som ikke overstiger 2x20 kilometer, eller der de samlede reiseutgiftene ikke overstiger tilskudd tilsvarende 40 kilometer med egen bil.

Kommentar til § 9 Søknad og utbetaling:

Søknad skal fremmes på skjema fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Skjema SLF-110, 111 og 112 ligger på SLF sine hjemmesider www.slf.dep.no, under Skjema. Dersom rekvirenten, eller han/hun som representerer rekvirenten ikke er tilstedet under veterinærbesøket, skal skjema SLF-112 legges igjen for underskrift. Den som representerer rekvirenten vil for eksempel kunne være familie på husdyrforetaket eller avløser. Skjema skal sendes veterinæren.

Veterinæren skal skrive inn tidspunktet for besøket, og rekvirenten skal kvittere med underskrift at de opplysningene som veterinæren har ført opp på skjema er korrekte. Det skal også krysses av dersom besøket er utført i vaktjeneste. Veterinærforetakets organisasjonsnummer skal påføres søknaden, og ved registrering av utbetaling i fagsystemet. Søknad skal sendes Fylkesmannen der foretaket er registrert.

Søknadsfristen er 15 dager etter utløpet av hvert kvartal. Dersom veterinæren ikke sender søknad innen fristen, og ikke har søkt om dispensasjon, kan fylkesmannen avslå søknaden. Se også § 10 og 12. Søknaden skal ankomstregistreres hos Fylkesmannen og arkiveres etter gjeldende regelverk innen arkivering.

Utbetaling skjer hvert kvartal fra fylkesmannen. I tilfeller der en veterinær ønsker utbetaling hver måned, må han/ hun søke om dispensasjon fra regelen. Det må da foreligge en skriftlig avtale mellom Fylkesmannen og veterinæren på at vedkommende har dispensasjon fra søknadsfristen. Se også under § 10.

Det blir ikke utbetalt mindre enn 500 kroner per kvartal. Det er ikke anledning til å spare opp beløp over flere kvartal for å komme over minstebeløpet.

Kommentar til § 10 Vedtak, dispensasjon og klage

Det er Fylkesmannen som fatter vedtak etter denne forskriften.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriften. Dispensasjon kan bli gitt etter søknad fra veterinærforetakene. Fylkesmannen må da gjøre en konkret og skjønnsmessig vurdering av hvorvidt det foreligger grunnlag for å gi dispensasjon. Det vil ikke være aktuelt å gi dispensasjon fra forskriften §§ 1-3. Normalt skal det heller ikke dispenseres fra § 4 (grunnvilkår). Det kan derimot være praktisk å gi dispensasjon fra for eksempel søknadsfristen i § 9.

Det har vist seg at det i enkelte fylker har vært problematisk å gjennomføre kvartalsvise utbetalinger på grunn av tilskuddsbeløpets størrelse. SLF har i disse tilfellene godtatt at Fylkesmannen bruker hjemmelen til dispensasjon til å gjøre vedtak om månedlige utbetalinger for alle veterinærforetakene i fylket. Vi understreker at dette ikke er den normale fremgangsmåten for dispensasjon.

Statens landbruksforvaltning er klageinstans på vedtak fattet av Fylkesmannen.

Kommentar til § 11 Opplysningsplikt og kontroll

Denne bestemmelsen gir tilskuddsforvalter hjemmel til å kreve de opplysningene som er nødvendige for å behandle og avgjøre den enkelte søknad. Foretak som søker om tilskudd, plikter å gi de opplysningene som Fylkesmannen eller Statens landbruksforvaltning krever. Det kan også bli foretatt stedlig kontroll hos foretak som søker om tilskudd.

Kommentar til § 12 Administrative sanksjoner

Fylkesmannen kan rette feil i utbetalt tilskudd, enten ved etterbetaling av for lite utbetalt tilskudd, eller ved krav om tilbakebetaling av for mye utbetalt tilskudd. Når forskriften sier at feil kan rettes, betyr det at fylkesmannen må foreta en vurdering av om det er rimelig å kreve pengene tilbake. Fylkesmannen må da se på hva slags feil som er gjort, og hvem som kan lastes for feilen.

Feil utbetalt tilskudd kan også motregnes i senere tilskuddsutbetalinger. Også her må det gjøres en vurdering av hva som er rimelig.

I tilfeller der søknaden er sendt inn etter tidsfristen, eller der det er oppgitt uriktige opplysninger i søknaden, kan det bli foretatt en skjønnsmessig avkortning i tilskuddet. I tilfeller der søknaden blir sendt inn veldig sent, eller der søkeren er sterkt å laste for at det er oppgitt feil opplysninger, kan fylkesmannen avslå søknaden i sin helhet.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Statens landbruksforvaltning

Hilde Haug Simonhjell
seksjonssjef

Mats Petter Sydengen
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopi til: LMD, DNV

Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Den norske veterinærforening	Postboks 6781 St. Olavs pl.	0130	OSLO

Appendiks 3: Søknadsskjema SLF-110, SLF-111 og SLF-112

Stortingsgaten 28

Postboks 8140 Dep

0033 Oslo

Søknad om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

Bilagnr.	Fylkesmannen i	Søknaden gjelder for (kvartal, år)
----------	----------------	------------------------------------

1. Grunnopplysninger			
Etternavn, fornavn		Veterinærnr.	Organisasjonsnr.
Kontoradresse		Postnr.	Poststed
Skattekommune, nr.	Skattekommune, navn		Kontonr.

2. Netto berettiget			
Skyssgodtgjørelse - egen bil		km à kr	= kr
Skyssgodtgjørelse - egen båt		km à kr	= kr
Reisetillegg - bil/motorsykkkel/tog		km à kr	= kr
Reise-/ventetillegg			kr
Utlegg ifølge vedlagte bilag			kr
Sum			= kr

3. Underskrift	
Sted og dato	Underskrift

4. Fylkesmannens godkjenning og underskrift	
Søknaden er kontrollert og godkjent for utbetaling.	
Sted og dato	Underskrift

Tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

Fra veterinær	Måned, år
---------------	-----------

Reise i vakt-tjeneste	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.		10.	11.
	Nr.	Dato	Klokke-slett	Reisens utgangspunkt	Rekvirentens navn og adresse	Dyreslag	S/I	Søknadsberettiget skyssgodtgjørelse (- egenandel)		Søknadsberettiget reise/ventetillegg (- egenandel)		Utlegg i følge bilag	Rekvirentens eller den som representerer rekvirenten, kvittering og klokkeslett
Sett kryss								Egen bil	Egen båt	kr	km		
							Overført						
☐													
☐													
☐													
☐													
☐													
☐													
☐													
☐													
☐													
☐													
Sum overføres													

Storingsgaten 28

Postboks 8140 Dep

0033 Oslo

Rekvirentens underskrift

Skjemaet underskrives omgående og sendes til veterinær

Opplysninger		
Veterinær		
Adresse	Postnr.	Poststed
Behandlet dyreart	Behandlet for	S/I
Dato og klokkeslett behandlingen fant sted		
Underskrift		
Sted og dato	Rekvirentens underskrift	

Appendiks 4: TU98 fra fagsystemet Saturn

tokes. på vedtaksbrev

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXX~~

Vår ref.
13/560080

21.08.2013
Kommune 1870

REFUSJON VETERINÆRE REISER - UTBETNR 13/001092
MELDING OM UTBETALING FRA FYLKESMANNEN I TROMS

Viser til Deres søknad behandlet av landbruksforvaltningen 21.08.2013

Sum tilskudd er godkjent til utbetaling: kr. 23031

Pengene vil bli overført til Deres konto: ~~XXXXXXXXXX~~

Dersom De har spørsmål om utbetalingen, ber vi om at De henvender Dem til

Fylkesmannen i TROMS
Landbruksavdelingen

Appendiks 5: Innspill fra DNV og jordbruksorganisasjonene

Møte mellom SLF, DNV og jordbruksorganisasjonene 15. oktober 2013

DNV og jordbruksorganisasjonene ble invitert til å komme med synspunkter om tilskuddets utjevningseffekt og utforming. Nedenfor følger organisasjonenes innspill i notatform.

Den norske veterinærforening:

- Gradvis større misnøye med nivået på reisetilleggssatsen. Satsen burde økes for å bedre reflektere veterinærenes kostnader med reisen.
- Ønske om differensiering av satsen for reisetillegg avhengig av når på døgnet reisen blir foretatt.
- Søknadsskjemaene er for dårlige.
- Vilkåret om at det ikke skal gis tilskudd dersom reisens totale kostnader står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes verdi blir ikke praktisert.
- Ønske om en tilleggsats for medbrakt utstyr.

Bondelaget

- Bønder i næringssvake områder blir fakturert relativt høyt for veterinærenes reisekostnader. Manglende næringsgrunnlag for veterinærene gjør at veterinærene ser seg nødt til å fakturere høyere enn i områder med godt næringsgrunnlag.
- Viktig at utredningen ser på tilskuddets utjevningseffekt.
- Det er en fare for at veterinærene prioriterer smådyrpraksis fremfor produksjonsdyr. Dette gjelder spesielt i næringssvake områder.

Bonde- og Småbrukarlaget

- Veterinærkostnadene i næringssvake områder øker.
- Ønske om at sauebruk inngår i analysen av variasjonen i husdyrproducentenes veterinærutgifter.
- Viktig at utredningen gir en god oversikt over variasjonen i husdyrproducentenes veterinærutgifter

POSTADRESSE:
Postboks 8140 Dep, 0033 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 24 13 10 00
TELEFAKS: 24 13 10 05
E-POST: postmottak@slf.dep.no

www.slf.dep.no